

Yetişkinler için

Ramazan Günlüğüüm

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**DIYANET İŞLERİ
BAŞKANLIĞI**

Genel Yayın No: 2700

Halk Kitapları: 769

Yetişkinler İçin Ramazan Günlüğüm

Yayın Yönetmeni: Hamza BAYRAM

Yayın Koordinatörü: Önder ÖZKAN

Proje: Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Proje Yöneticisi: Sedide AKBULUT

Proje Koordinatörü: Muammer ŞAHİN

Hazırlayanlar: Firdevs KISIM, Elif YÜCEER, Emine YALDIZ

Editör: Ayşe Gül GÜRBÜZ

Tashih: Zeynep Selin TERZİ

Baskı Hazırlık: Hüsniye ÇOMAK

Grafik & Tasarım

Arketip Ajans | Emrah ANDİŞ

Baskı: Başak Mat. Tanı. Hiz. İth. İhr. Aş.

Çınar Mah. Çankırı Bulvarı No:108 Akyurt / ANKARA

Tel: (0.312) 397 16 17

Sertifika No: 51529

3. Baskı, İstanbul, Kasım, 2025

Eser Yayın Kurulu Kararı: 17.01.2025/02

ISBN: 978-625-435-864-7 / 2025-06-Y-0003-2700

Sertifika No: 46325

İletişim

Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü

Basılı Yayınlar Daire Başkanlığı

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı

No: 147/A 06800 Çankaya/ANKARA

Tel: (0312) 294 43 93 / Faks: (0312) 294 42 57

e-posta: diniyayinlar@diyanet.gov.tr

www.diyanet.gov.tr

Dağıtım ve Satış

Döner Sermaye Daire Başkanlığı

Tel: (0312) 295 71 53-56 / Faks: (0312) 285 18 54

e-posta: dosim@diyanet.gov.tr

RAMAZAN ORUÇ AYIDIR

Farkında olarak ya da olmayarak birçok duygu ve deneyim biriktiriyoruz. Biriktirdiklerimizin bizler üzerindeki izini dahi süremiyoruz. Öyle biriktiriyor ve öyle sürükleniyoruz ki: “Bugün günlerden ne? Ne zaman cuma oldu?” tepkilerini doğuran bir hayat ritmimiz var. Dağınıklıklar içerisinde “bulunamayan değerli bir eşya” gibi yapmak istediklerimiz. Sanki zaman geçtikçe yaklaşmamız gerekirken uzaklaşıyoruz hedeflerimize. Ancak ne var ki hayat yolculuğumuzu kimi zaman rotaya sokarak kimi zaman da rotada sabitleyerek bizi bu karmaşadan kurtarmaya destek olacak tefekkür duraklarımız bizi karşılıyor. Ramazan ayı gelişi ile ağırlıyor yolcularını, dinlendiriyor bedenlerini ve gönüllerini. Ramazan ayı oruç, Kur’an-ı Kerim ve cemaatle kılınan namazlar gibi günlük rutinlerimizde ihmal ettiklerimizi hatırlatarak sadece ayımızı ziynetlendirmekle kalmıyor, niyet ediyoruz bu ayla ve yaşanan bayramla beraber diğer ramazana kadar iyilik üzere kalmaya. Gelin hep beraber niyetlerimizi tazeleyelim ve bismillah diyerek başlayalım iyiye ve hayra dair olanlara.

BİRİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Ey iman edenler! Sizden öncekilerin üzerine yazıldığı gibi sakınasınız diye sizin üzerinize de sayılı günlerde oruç yazıldı. İçinizden hasta veya yolcu olan, başka günlerden sayısınca tutar. Orucu tutmakta zorlananlar için bir yoksulun (günlük) yiyeceği kadar fidye yeterlidir. Bir iyiliği mecbur olmadan yapan için bu (yaptığı) iyidir. Ama orucu tutmanız -bilerseniz- sizin için daha hayırlıdır.”

(Bakara, 2/183-184)

Günün Hadisi

“Kim inanarak ve karşılığını Allah’tan bekleyerek ramazan orucunu tutarsa geçmiş günahları bağışlanır.”

(Buhârî, Îmân, 28)

Günün Sorusu

Ramazanı karşılamak için oruç tutulur mu?

Hiz. Peygamber’in (sas) recep ve şaban aylarında diğer aylara oranla daha fazla nafile oruç tuttuğu (Buhârî, Savm, 52; Müslim, Sıyâm, 173-179) bilinmektedir. Ancak Hiz. Peygamber’in (sas) bu uygulamasını, Ramazanı karşılama olarak değerlendirmek doğru değildir. Ramazanı karşılamak amacıyla oruç tutmanın dinî bir dayanağı yoktur. Ramazan ayı girmediği hâlde, Ramazanın gelmiş olabileceği düşüncesiyle ihtiyaten Ramazandan bir veya iki gün önce oruç tutmak da mekruhtur. Dinî ıstılahta bu güne “şek günü” denilir. Ancak, Ramazanı karşılama niyeti olmaksızın şek gününde oruç tutulmasında bir sakınca yoktur. Nitekim Hiz. Peygamber (sas), “Ramazanı bir veya iki gün önce oruçla karşılamayın. Eğer bir kimse âdeti olduğu için bugünleri oruçla geçiriyorsa tutsun.” (Buhârî, Savm, 14; Müslim, Sıyâm, 21) buyurmuştur.

Günün Duası

“Ey Allah’ım! Senin rızan için oruç tuttum.
Senin rızkınla orucumu açtım.”

(Ebû Dâvûd, Sıyâm, 22)

Günün Tesbihatı

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Lâ ilâhe illallah

(Allah’tan başka ilah yoktur.)

Ramazan Yeni Başlangıçlar Ayıdır.

İnsan beşerdir, şaşar. Bazen ayağı kayar, düşer karanlık çukurlara. İstediklerini yapamaz, yaptıkları istediği gibi olmaz. Hata ve günahlar diziliverir boncuk gibi ömrün görünmeyen ipine. Ama Müslüman fark ettiğinde bunu, istemez o çukurda bir saniye bile fazladan kalmayı. Allah'ın sonsuz rahmeti, günahları koşulsuz örten engin merhameti onu bekler. İşte Ramazan her türlü eksikliğe, kötülüğe, yanılmaya, şaşırmaya tövbe edip yeniden başlamanın; iyiliğe, güzelliğe, hayra yeniden niyet ederek bu yolda sapasağlam adımlar atmanın mevsimidir. Tam da bu ayda şeytanın eli kolu bağlanmış, Kur'an ayet ayet bu ayda yeryüzüne rahmet olup yağmıştır. Haydi bismillah! Ramazan yeniden başlamanın adıdır.

PEYGAMBERİMİZİN RAMAZAN HUTBESİ

Selmân-ı Fârisî konuyu şöyle rivayet etmektedir: Allah'ın Resûlü, şabanın son gününde bize bir hutbe irad ederek dedi ki: "Ey insanlar! Ramazan ayı büyük ve bereketli bir aydır. Sizin kapınıza dayanmaktadır. Öyle bir aydır ki, onda bir gece vardır, bin aydan daha üstündür. Allah, bu ayın orucunu farz, gece ibadetini nafil kılmiştir. Kim ki hayırdan bir hasletle bu ayda Allah'a yaklaşırsa, tıpkı başka aylarda farz vazifesini yerine getiren bir kimse gibi olur. Kim ki bu ramazan ayında bir farz yerine getirirse başka aylarda yetmiş farzı yerine getiren bir kimse gibidir. Bu ay sabır ayıdır. Sabrın karşılığı da cennettir. Bu ay yardımlaşmanın, hâl hatır sormanın ayıdır. Bu öyle bir aydır ki, müminin rızkı bu ayda artar. Kim ki bu ayda oruçlu bir kimseye iftar yemeği verirse, onun günahlarına mağfiret olur. Onun boynunun ateşten azat edilmesine vesile olur ve onun ecir gibi iftara gelene de ecir verilir, onun ecrinden de hiçbir şey eksilmez."

Sahabeden bazıları, "Ey Allah'ın Resûlü! Her birimizin yanında birisine iftar yemeği yedirecek güç yoktur." dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber, "Allah bu sevabı bir hurma ile iftar ettirene, bir bardak su içirene, bir yudum süt içirene de verir. Ramazan ayının başlangıcı rahmet, ortası mağfiret, sonu da ateşten azat edilmektir. Bu ayda kölelerin vazifesini hafifleten bir kimseyi Allah affeder, ateşten azat eder. O hâlde bu ayda dört hasleti çok yapınız; bunlardan ikişyle Allah'ı razı edersiniz. Diğer ikisine de muhtaçsınız. Allah'ı razı edecek iki şey, Allah'tan başka ilah olmadığına şahadet etmeniz ve Allah'tan af talebinde bulunmanızdır. Son ikisi ise, Allah'tan cenneti ve cehennem azabından korunmayı istemenizdir. Kim ki oruçlu bir kimseye su içirirse, Allah benim havuzumdan ona öyle bir su içirir ki, artık o cennete girinceye kadar susamaz." buyurdu. (Tergîb, 2/218)

İlk orucunu kaç yaşında tutmuştun? Orucun nasıl geçmişti? Neler hissettin, hatırlıyor musun?

.....

.....

.....

İKİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Allah, kendi içinde uyumlu, gerçekleri tekrar tekrar dile getiren bir kitap olarak sözlerin en güzelini indirdi. Rablerinden korkanların onun etkisiyle tüyleri ürperir, sonra yine Allah’ı anmaya yönelerek bedenleri ve kalpleri huzura kavuşur. İşte bu kitap, Allah’ın bir rehberi olup dilediği kimseyi onunla doğruya yönlendirir; ama Allah kimi şaşırtırsa artık ona doğru yolu gösterecek yoktur.”

(Zümer, 39/23)

Günün Hadisi

“Allah Resûlü insanların en cömertiydi. Cömertliğinin zirvesinde olduğu zaman ise Cibril ile çokça buluştuğu ramazan ayı idi. Cibril ramazanın her gecesinde Peygamber’le buluşur ve onunla Kur’an’ı karşılıklı okurlardı...”

(Buhârî, Bed’ü’l-vahy, 1)

Günün Sorusu

Orucu kasten bozmanın hükmü nedir?

Orucu kasten, yani mazereti olmadığı hâlde bilerek bozmak, ramazanın hürmetine saygısızlıktır ve büyük günahdır. Hz. Peygamber (sas), orucunu bu şekilde bozanların kefareti ile yükümlü olacaklarını belirtmiştir (Buhârî, Savm, 30; Hibe 20; Nafakât, 13; Keffârâtü’l-eymân, 2-4; Müslim, Sıyâm, 81). Oruç kefareti, iki kamerî ay veya 60 gün ara vermeksizin oruç tutmaktır. Buna da gücü yetmeyen kişi, 60 fakiri bir gün ya da bir fakiri 60 gün doyurur. Bu kefaretin yanında ayrıca, tövbe edilmesi ve bozulan orucun da kazası gerekir.

Günün Duası

“Ey Rabbim! Beni bereketli bir yere kondur. Sen konuk edenlerin en hayırlısısın.”

(Mü’minûn, 23/29)

Günün Tesbihatı

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

Sübhânallâhi ve bi-hamdihi

(Allah’ı tesbih ederim, O’na hamd ederim.)

Ramazan Huzur Ayıdır.

Sen ki ey Ramazan! Özlemle beklerken seni, yine sana kavuştum. Kendimden hoşnut olduğum, içimde beni bir o tarafa bir bu tarafa savuran çelişkilerimden, dünya telaşından kendimi bile unuttuğum sendeki beni seviyorum. Zihnimin üstüne binen düşüncelerden, gönlümü yoran hastalıklı hâllerden sıyrılıp özüme ve özümü verene kavuştuğum ansın sen!

Ey Rabbim! Sahur vakti Rezzak isminin şanı ile huzurdayım, sabah ezanı ile buluştum seninle, aşk dergâhında rükûdayım. Alnımın ak olduğu vecd makamında secde anında huzurdayım! Mukabele vakti, muhabbetle artık ben de Hira'dayım. İftarın sevinç sofrasında Zü'l-celâli ve'l-ikrâm isminle en sevdiğin hâlimle kapındayım. Aciz bir kulunum, lütfet ey Rabbim!

ORUÇ DA ACIKIR

Evet. Oruç da susar, oruç da acikir. Orucun susadığı ve ab-ı hayat gibi kanamadığı su, Kur'an sesi, acıktığı namaz, örtündüğü merhamet, kuşandığı giyindiği, Allah'ın adının yükseltilmesi yani cihattır.

Ve orucun da iftarı vardır. Oruç müminin kalbinde iftar eder. Onun sofrasında saydığımız, göğse mahsus yiyecekler bulunur.

Yalnız insan orucu özlemez, oruç da insanı özler. Ramazan ayı gelince, sıla-i rahim edenler gibi, meleklerin bile önünde eğildiği insana koşar. Oruç, insana acikir ve koşar gelir.

Oruç geldi, öyleyse oruca yiyecek taşımalı, su sunmalı, orucun lambasını yakmalı, örtüler atmalı üzerine ki, geldiğinden daha zengin gitsin. Verdiğinden daha çok alsın. Yanına gideceği eski oruçlara katacağı, söyleyeceği çok şeyler bulunsun. Çağımız Müslümanlarının portresini eski çağ müminlerinin portrelerinin yanına çizecek ya, bizim öyle bir portremizi çizsin ki, ileride gün olur ki, o portreyi bize gösterirler, utanmayalım ondan o zaman.

Oruç geldi, ondan bize ölümsüz bir şeyler katılacak demektir. Giderken, bizden de ona ölümsüzleşecek birkaç şey katılmalı. (Sezai KARAKOÇ, Samanyolunda Ziyafet, Diriliş Yayınları, s. 50)

“Ramazan huzur ayıdır.” denildiğinde senin zihninde neler canlanıyor?

.....

.....

.....

ÜÇÜNCÜ GÜN

Günün Ayeti

“Kesin olarak bilesiniz ki bu kitabı kuşkusuz biz indirdik ve onu mutlaka koruyan da yine biziz.”

(Hicr, 15/9)

Günün Hadisi

“Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğretenidir.”

(Tirmizî, Fedâilü'l-Kur'ân, 15)

Günün Sorusu

Oruç tutmakla yükümlü olmanın şartları nedir?

İslam'a göre, bireyin sorumlu olmasının temel şartları Müslüman, akıllı ve ergenlik çağına ulaşmış olmaktır. Dolayısıyla bu şartlar, oruç ibadeti ile sorumlu olmanın da şartlarıdır. Buna göre, bir kimsenin ramazan ayında oruç tutmasının farz olması için öncelikle Müslüman ve âkil-bâliğ olması gerekir. İbadetlerle yükümlü olmamakla birlikte ergenlik yaşına gelmeyen çocukların alıştırılmak ve ısıdırılmak maksadıyla namaz kılmaları ve oruç tutmaları teşvik edilir. Nitekim Hz. Peygamber (sas), yedi yaşından on yaşına kadarki sürede çocuğun namaza alıştırılmasını önermiştir. (Ebû Dâvûd, Salât, 26)

Günün Duası

“Rabbimiz! Bizi doğru yola erıştirdikten sonra kalplerimizi saptırma, bize tarafından bir rahmet bağışla. Hiç kuşku yok, lütfu bol olan yalnız sensin.”

(Âl-i İmrân, 3/8)

Günün Tesbihatı

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

Sübhânallâhi'l-azîm

(Büyük olan Allah'ı tesbih ederim.)

Ramazan Kur'an Aıdır.

Cahiliye deniliyordu o döneme. İlahi aydınlıktan mahrumdu dünya. Her şeyi biliyor ama Rabbini bilmiyordu insan. Güzel ahlak gözetilmiyor, merhamet edilmiyordu hiçbir canlıya. 610 yılıydı. Aylardan ramazandı. Rahmet Peygamberi Nur Dağı'nda, Hira Mağarası'ndaydı. Kalbi kırılmış, ruhu sanki ızdırap elbisesiyle örtülmüştü. Anlayamıyordu, gönlü rıza gösteremiyordu yapılanlara, yaşananlara. Bir arayıştaydı, özlemekteydi ferahlığı. Berrak yüzünde Yaratıcı'sına ulaşmanın muradını bir elmas gibi taşırdı. Sonra ilk vahiy geldi. "Oku" dedi Cebrâil (as) son elçiye. Yeryüzünde artık hiçbir şey aynı değildi. İlahi kelimeler, kelime kelime hayata indi. Denizler artık daha maviydi, gökyüzü her zamankinden daha parlak. İnsan biliyordu artık Rabbini. Kur'an yaprak misali dünyada savrulan insana ilahi bir istikamet çizdi. Ramazanı on bir aya sultan etti. On bir ayın sultanıdır ramazan. Çünkü Kur'an bu ayda yeryüzüne bir nur gibi indi.

KUR'AN HAKKINDA NELER BİLİYORUZ?

SORULAR BİZDEN, CEVAPLAR SİZDEN

- İlk vahiy ne zaman ve nerede inmiştir?
- Kur'an-ı Kerim' in inen ilk ayetleri hangi surede yer almaktadır?
- Kur'an-ı Kerim'de toplam kaç sure vardır?
- Kur'an-ı Kerim'deki en uzun ve en kısa sureler hangileridir?
- Kur'an- Kerim'in indiriliş süresi toplam kaç yıl sürmüştür?
- Kur'an-ı Kerim'deki sadece tek bir sure besmele ile başlar. Bu sure hangisidir?
- Besmelenin iki kez geçtiği sure hangisidir?
- Kur'an-ı Kerim'in ilk ve son sureleri hangi surelerdir?
- Kur'an-ı Kerim'de Muavvizeteyn (koruyucu iki sure) olarak bilinen sureler hangileridir?

Hangi sıklıkla Kur'an-ı Kerim okuyorsun ve Kur'an-ı Kerim okumak sana ne hissettiriyor?

.....

.....

.....

DÖRDÜNCÜ GÜN

Günün Ayeti

“İşte (baskılara karşı) sabretmelerinden
ötürü onlara mükâfatları iki defa
verilecektir. Onlar kötülüğü iyilikle
savarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan
da Allah rızası için harcarlar.”

(Kasas, 28/54)

Günün Hadisi

“...Kim sabrederse, Allah ona dayanma
gücü verir. Kimseye sabırdan daha hayırlı
ve daha geniş bir ikram verilmemiştir.”

(Müslim, Zekât, 124)

Günün Sorusu

Orucu bozan şeyler nelerdir?

Orucun temel unsuru, yeme, içme ve cinsel ilişkiden uzak durmak, nefsi bunlardan mahrum bırakmak olduğu için, oruçlu iken bunlar ve bu anlama gelecek davranışlar orucu bozar. Yemek ve içmek, yenilip içilmesi mutat olan her şeyi kapsamı içine alır. Sigara, nargile gibi keyif veren tütün kökenli dumanlı maddeler ile uyuşturucular ve tiryakilik gereği alınan tüm maddeler oruç yasakları kapsamına girer. Her ne sebeple olursa olsun, ağızdan alınan ilaçlar da aynı hükme tabidir.

Günün Duası

“Rabbimiz! Bizi sabırla donat, bize
sebat ver ve inkârcı topluluğa karşı
bize yardım et!”

(Bakara, 2/250)

Günün Tesbihatı

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

Lâ ilâhe illallâhü vahdehû lâ şerike leh

(Allah'tan başka ilah yoktur, sadece O vardır. O'nun ortağı yoktur.)

Ramazan Sabır Ayıdır.

Cennetin yolu sabırdan geçermiş. Sabır, dini tebliğ edenlerin, her türlü zahmete, çileye, yeri geldiğinde alay edilmeye göğüs gerenlerin cennetiymiş. Kulakların tıkandığı, gözlerin ya çevrildiği ya devrildiği gölgeliklerde, Nebî misali sebatlailmekilmek işlenen umut güneşiymiş.

Haksızlığa uğrasa da sözünü bozmadan, şefkat tezgâhının başında içinde yağmurlar saklayan bir bulut gibi nezaket işçiliğini nakşetmede saklıymış.

İlim kapısında gayret ve azim kılıcı kuşanmış, nefsiyle mücadele ve mücahede edenlerin zihnine parıltı, iradesine çelik kalkanmış.

Sabır imandan sonra kalbin bir ameliymiş, Ey Sabır! Biliyorum ki seni taşımanın zorluğu ile mükâfatının birlikte olduğunu bilenleri ve omuzlarında seni taşıyanları yüceltiyorsun. Ey Sabır ayı ramazan! Seni yaşayanları her daim sabrın sahibine kavuşturuyorsun.

SABIR

Sabrın sonu selâmet,
Sabır hayra alâmet.
Belâ sana kahretsin;
Sen belâya selâm et!

Felâh mı, onda felâh
Silâh mı, onda silâh
Sen de kim oluyorsun?
Asıl sabreden Allah.

Sabır, incecik sırat;
Murat içinde murat.
Sabır Hakk'a tevekkül.
Sabır Hakk'a itimat.

Sabırla pişer koruk,
Yerle bir olur doruk.
Sabır, sabır ve sabır,
İşte Kur'an'da buyruk!

Bir sır ki âşikâre,
Avcı yenik şikâre.
Yalnız, yalnız sabırda
Çaresizliğe çare...

Necip Fazıl KISAKÜREK

Sence sabır ve tahammül arasında fark var mıdır?

.....

.....

.....

BEŞİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Eli sıkı olma, ölçüsüzce eli açık da olma; sonra kınanacak, kendi kendine hayıflanacak duruma düşersin!”
(İsrâ, 17/29)

Günün Hadisi

“Allah’a ve ahiret gününe iman eden ya hayır söylesin ya da sussun! Allah’a ve ahiret gününe iman eden komşusuna eziyet etmesin! Allah’a ve ahiret gününe iman eden misafirine ikram etsin!”
(Buhârî, Rikâk, 23)

Günün Sorusu

Oruca ne zaman ve nasıl niyet edilir?

Niyet etmek orucun şartlarındandır. Niyetsiz oruç sahih değildir. Kalben niyet etmek yeterli ise de niyeti dil ile ifade etmek menduptur. Oruç için sahura kalkılması da niyet sayılır. Ramazan orucu, belli günlerde tutulmak üzere adanan oruçlar ile nafil oruçlar için niyet etme vakti, güneşin batması ile ertesi gün tepe noktasına gelmesi öncesine kadarki süredir. Ancak imsaktan sonra yapılacak niyetin geçerli olması için bu vakitten itibaren bir şey yenilip içilmemiş, oruca aykırı bir iş yapılmamış olması gerekir. Aksi takdirde gündüz niyet caiz olmaz. Bu oruçlar için, “yarınki orucu tutmaya” şeklinde mutlak niyet yeterlidir. Bununla birlikte geceden niyet edilmesi ve “yarınki ramazan orucuna” şeklinde orucun belirlenmesi daha faziletlidir. Ramazanın her günü için ayrı niyet edilmesi gerekir. Kaza, kefarete ve bir zamana bağlı olmaksızın adanan oruçlar için gün batımından itibaren en geç imsak vaktine kadar niyet edilmiş olmalıdır. Bu tür oruçlara niyet edilirken, “falanca kaza, kefarete veya adak orucuna” şeklinde belirtilmesi gerekir. Şafî mezhebine göre ise nafil dışındaki tüm oruçlara geceden niyet edilmelidir. İmsak vaktine kadar niyet edilmemişse o günün orucu geçerli olmaz. Nafil oruçlara ise güneş tepe noktasına gelmeden öncesine kadar niyet edilebilir.

Günün Duası

“Allah’ım! Âcizlikten, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, ihtiyarlıktan, kabir azabından sana sığınırım...”
(Müslim, Zikir, 73)

Günün Tesbihatı

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

Sübhânallâhi ve'l-hamdülillâhi ve lâ ilâhe illallâhü vallâhü ekber

(Allah bütün noksan sıfatlardan münezzehtir, bütün hamdler ona mahsustur. Allah’tan başka ilah yoktur, Allah en büyüktür.)

Ramazan Cömertlik Ayıdır.

Güneş hiç aksatmadan her gün doğar üzerimize. Meyveler çeşit çeşittir saymakla bitiremez kimse. Ne çok nimet verilmiş, ne kıymetli hediyeler lütfedilmiştir dünyada bize. Sana verilenlere, kalbindeki perdeleri kaldır da iyice bir bak. Allah cömertlerin en cömerdi değil midir? Şüphesiz yerde ve gökte el-Kerim'dir O. Kendisinden isteyeniy boş çevirmez, kapısından kimseyi boynu bükük bir vaziyette geri göndermez. Bir iyilik yapıldığında karşılığını fazlasıyla veren, kendisine sığınanlara yüz çevirmeyen, ne olursa olsun kulundan asla vazgeçmeyen, merhametin sonsuz kaynağıdır O. Allah sana tek tek saymadan, dolu dolu verdi. Öyleyse sen de Rabbinin rızasını gözeterek O'nun sana verdiklerinden ver. Hatırını gözet, rızasını kazanmaya niyet et. Kendinden bile sakın malı, mülkü ve kazancı. Onların gerçek sahibinin Allah olduğunu her daim hatırla. Ramazanı fırsat bil, nice garip gönle dokun. Tebessümü eksik etme yüzünden. Evinde ağırladığın misafir, sofrandan doyup kalkan bir yetim olsun mesela. Ramazan cömertlik ayıdır. Ey kalbinin kiblesi Allah rızası olan kul! En çok da bu kutlu ayda ver.

KİM DAHA CÖMERT

Hiz. Ali'nin ağabeyi Cafer b. Ebû Talib'in oğlu Abdullah, sıcak bir günde, bir kabilenin hurmalığına inmişti. Abdullah b. Ca'fer burada dinlenirken, hurmalıkta çalışan köleye, yemek vakti üç parça ekmek geldiğini gördü. Adam ekmeklerden birini ağzına götürmek üzereydi ki, birden önünde açlığı her hâlden belli bir köpek belirdi. Köle elindeki ekmeği köpeğin önüne attı. Köpek ekmeği derhâl yedi. Köle ekmeğin ikinci parçasını da attı. Köpek bunu da bir kerede sildi süpürdü. Köle bunun üzerine üçüncü parçayı da köpeğe verdi. Kalkıp, yeniden işine dönmek üzereydi ki, olup biteni uzaktan seyreden Abdullah, yaklaşıp sordu: "Ey köle, bugünkü yiyeceğin ne kadardı?" Köle sıkılarak cevap verdi: "İşte bu üç parça ekmek..." "O hâlde neden kendine hiç ayırmadın?" Köle: "Baktım ki hayvan çok aç. O hâlde bırakmak istemedim." Abdullah: "Peki, sen ne yiyeceksin şimdi?" Köle: "Oruç tutacağım." Bunun üzerine, Abdullah b. Cafer, "Birde bana cömert derler. Bu köle benden daha cömerttir." dedi. Ardından o hurmalığı ve köleyi satın aldı. Köleyi azat etti ve hurmalığı ona verdi. (İmam Gazâli, Kimyâ-yı Saadet, Merve Yayınları, s. 438)

Köleyi Abdullah b. Ca'fer'den daha cömert yapan ise kölenin elindeki her şeyi vermesi; Abdullah'ın ise elimdekinin bir kısmını...

Cömert olmak mal mülk sahibi olmayı mı gerektirir? Sen hangi konularda cömertsin?

.....

.....

.....

ALTINCI GÜN

Günün Ayeti

“...Allah'ın işine mi şaşıyorsun? Allah'ın rahmet ve bereketi üzerinizdedir, ey hâne halkı! Şüphesiz ki O, övülmeye lâyıktır, şanı yücedir...”

(Hûd, 11/73)

Günün Hadisi

“Yemeği topluca yiyin ve (başlarken) Allah'ın adını anın ki, bereketli olsun.”

(Ebû Dâvûd, Et'ime, 14)

Günün Sorusu

Sabah ezanı okunmaya başladığında yeme içmeye kısa bir süre devam edilebilir mi?

Takvimlerde gösterilen “imsak”, oruca başlama vaktini ifade eder. İmsak vakti aynı zamanda gecenin sona erdiği, yatsı namazı vaktinin çıkıp sabah namazı vaktinin girdiği andır. Ezan da imsak vaktinin başlaması ile okunmaktadır. Bu sebeple ezanın başlaması ile yemeyi içmeyi terk etmek gerekir. Ezan başladığı sırada ağızda bulunan lokmanın yutulmasında bir sakınca yoktur.

Günün Duası

“...Allah'ım! Muhammed'e ve Muhammed ailesine, tıpkı İbrâhim ailesine bereket ihsan ettiğin gibi bereket ihsan eyle! Şüphesiz sen övgüye en layık ve şanı en yüce olansın.”

(Buhârî, Deavât, 32)

Günün Tesbihatı

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

Lâ ilâhe illâ ente sübhâneke innî küntü mine'z-zâlimîn

(Senden başka ilah yoktur. Sen eksikliklerden uzaksın ve yücesin. Ben zalimlerden oldum.)

Ramazan Bereket Ayıdır.

Ramazan. On bir ayın sultanı, gönüllerin ilacı, başımızın tacı, rahmet ve bereket ayı. Bir güneş gibi doğarsın hayatımıza. Misafirlerin en kıymetlisi olur, geçersin evimizdeki başköşeye. Seninle aydınlığa çıkar karanlıklar, senin bereketinle azlar çoğalır. Dar olan, ruhumuzu sıkın, üzerimize yük gibi binen her ne varsa senin şefkat elinle genişledikçe genişler, arttıkça artar rahmet. Kul bir adım attıkça, Rabbi hele ki bu ayda kaç kat fazlasıyla ona mukabele eder. Her gün elin kolun dolu gelirsın. Büyük küçük kim varsa hazinelerinden herkese ikram edersin. Sen ne güzel bir aysın, sen ne kıymetli bir zamansın. Ramazan sen, gecenle gündüzünle bereketin gerçek adısın.

BEREKETİN SIRRI

Yüce Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur: "O memleketlerin ahalisi iman etseler ve günah-tan sakınsalardı, elbette onların üstüne gökten ve yerden nice bereket kapıları açardık." (A'raf, 7/96)

Peygamber Efendimiz (sas) ise bizi şöyle uyarır: "Bu dünya malı göz alıcı ve tatlıdır. Kim bu mala cömert bir gönülle sahip olursa, malı bereketlenir. Ama kim de hırs ve tamah dolu bir kalple bu malı isterse, malının bereketi kaçar." (Buhârî, Zekât, 50)

Bu ayet-i kerime ve hadis-i şerif bize bereketin sırrını öğretmektedir. Hayatına bolluk gelsin istiyorsan, elindekileri biriktirmeye değil paylaşmaya bak! Çünkü mal, ilim, rızık ve sevgi ancak paylaşınca artar. Bereket, gönül zenginliği ve cömertlikle gelir. İsraftan, hırs ve tamahtan, nimete karşı nankörlükten ve cimrilikten uzak dur! Zira bereket, sahip olduklarına esir düşmeden yaşayarak ulaştığın huzurdur. Yalan, riya, gösteriş, aldatma ve haksızlıktan kaçın! Çünkü günahlar ve ahlaki zafiyetler bereketi yok eder. Bereket, Allah'a teslimiyetle, kanaat ve şükürle, doğruluk ve dürüstlikle, tevazu ve tevekkülle elde edilir.

Ömrümüzün bereketi; iman, ibadet, salih amel ve güzel ahlakıdır. Gönülümüzün bereketi Kur'an-ı Kerim'dir. Hanemizin bereketi ülfet, muhabbet ve merhamettir. Malımızın bereketi, zekât, infak ve sadakadır. Ticaretimizin bereketi, dürüstlük, alın teri ve helal kazançtır. Çalışmamızın bereketi, işimizin hakkını vermek ve özverili olmaktır. İlmimizin bereketi, öğrendiğimizle amel etmek ve bilgimizi paylaşmaktır. Zamanımızın bereketi onu heba etmemek, kıymetini bilip değerlendirmektir. Neslimizin bereketi İslam'a ve insanlığa hayırlı evlat yetiştirmektir.

Bereket deyince aklına ne geliyor? "Allah ömrüne bereket versin." sözünden ne anlıyorsun?

.....

.....

.....

YEDİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Ben cinleri ve insanları, başka değil, sırf bana ibadet etsinler diye yarattım.”

(Zâriyât, 51/56)

Günün Hadisi

“...Kulum, kendisine farz kıldığım şeylerden daha sevimli bir şeyle bana yaklaşamaz. Kulum nafile ibadetlerle de bana yaklaşmaya devam eder, ta ki ben onu severim. (Sevince de) artık onun işiten kulağı, gören gözü, tutan eli, yürüyen ayağı olurum. Benden isterse muhakkak ona (istediğini) veririm. Bana sığınırsa muhakkak onu korur ve kollarım...”

(Buhârî, Rikâk, 38)

Günün Sorusu

Kadınlar özel günlerinde oruç tutabilirler mi?

Özel günlerindeki bir kadının namaz kılması ve oruç tutması haramdır. Bu durumdaki kadının namazı ve orucu sahih olmaz. Fakihler bu konuda görüş birliği içindedirler. Âdet süresince terk edilen namazların kaza edilmeyeceği, oruçların ise temizlendikten sonra tutulacağı hususlarında da bütün mezheplerin görüş birliği vardır. Söz konusu icmânın (görüş birliğinin) dayanağı Hz. Peygamber’in (sas) hadisleri ve sahabe uygulamasıdır. Nitekim Hz. Âişe bu konuda kendisine sorulan bir soru üzerine; Resûlullah döneminde âdet gördüklerinde tutmadıkları oruçları kaza etmekle emrolunduklarını, kılmadıkları namazları ise kaza etmekle yükümlü tutulmadıklarını söylemiştir. (Buhârî, Hayız, 20; Müslim, Hayız, 69)

Günün Duası

“Allah’ım! Seni zikretmek, sana şükretmek ve sana güzelce ibadet etmekte bize yardım et.”

(İbn Hanbel, II, 299)

Günün Tesbihatı

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhil aliyyl azîm
(Her türlü değişim ve gücün kaynağı sadece Allah’tır.)

Ramazan İbadet Ayıdır.

Allah'tan başka ilah yoktur ve Hz. Muhammed O'nun elçisidir.

Kelime-i tevhidle aydınlanır dünya, hakikatin lezzetini bu kelimayla hisseder insan. Şüphesiz eşi, benzeri ve ortağı yoktur Rabbimizin. Bizi halifesi kıldı yeryüzünde ve biz de O'na iman ettik. Böylece yaratılanların en şerefli kabul edildik. Ne güzel bir nimettir Yaratıcı'nın varlığını bilmek. Bildiğimiz şeyi ibadetlerimizle ispat etmek. Evet, her iddia elbette muhtaçtır ispata. Ey kul sen de göster inancını, sana emredilen ibadetleri yapmakla. İnsan sevdiğini incitmekten, rızası olmayan şeyi yapmaktan çekinir. O zaman bir kez daha hep birlikte niyet edelim bu mübarek ramazan ayında Rabbimizin rızasını kazanmaya. Dünya hayatı bize bir emanet, yaşadığımız her gün kıymeti bilinmesi gereken bir nimet. Ya Rabbi dileriz ki senden, dünya hayatı aldatmasın bizi. Ömür dediğimiz buzdan sermaye, eriyip yok olmasın. Ey Rabbimiz; sadece sana inanır, sana ibadet eder ve yalnızca senden yardım isteriz.

ALLAH'IN KULLARI ÜZERİNDEKİ HAKKI

Muâz, Allah Resûlü ile birçok sefere katılmış, onunla birçok kez yolculuk yapmıştı. Bu yolculuklardan birisinde Peygamber Efendimizin binitinin terkisinde idi. Bu, Muâz'ın Allah Resûlü'ne fiziksel olarak en yakın olduğu anlardan biriydi. Aralarında sadece semerin arka kaşı vardı. Allah Resûlü arkasında oturan Muâz'a, "Yâ Muâz!" diye seslendi. Muâz, "Buyur Yâ Resûlallah!" dedi. Biraz sonra Allah Resûlü bir kez daha seslendi aynı şekilde. Muâz da tekrar, "Buyur Yâ Resûlallah!" diyerek cevap verdi. Biraz daha yol aldıktan sonra muhatabının dikkatini önemli bir konuya çekmek istercesine Allah Resûlü bir kez daha seslendi: "Yâ Muâz!" "Buyur Yâ Resûlallah!" karşılığı geldi Muâz'dan yine. Bunun üzerine, "Allah'ın kulları üzerindeki hakkı nedir bilir misin?" diye sordu Allah Resûlü. Muâz'ın, "Allah ve Resûlü bilir." diyerek cevap vermesi üzerine de, "Allah'ın kulları üzerindeki hakkı yalnızca O'na ibadet etmeleri ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamalarıdır." buyurdu. Bir müddet sonra tekrar, "Yâ Muâz!" diye seslendi, bitmemişti söyleyecekleri. Muâz yine aynı karşılığı verdi: "Buyur Yâ Resûlallah!" Allah Resûlü, "Bunu yaptıkları takdirde kulların Allah üzerinde hakkı nedir bilir misin?" dedi. Muâz'ın, "Allah ve Resûlü bilir." cevabı üzerine de, "Onlara azap etmemesidir." buyurdu. Duydukları karşısında heyecanlanan Muâz, "Ey Allah'ın Resûlü! İnsanlara bunu müjdeleyim mi?" diye sordu. Resûl-i Ekrem ise, "Hayır müjdeleme, zira (bu müjdeye güvenip) gevşeyebilirler." cevabını verdi. (Buhârî, Cihâd, 46)

İbadetlerin hayatımızdaki önemi ve etkisi nedir?

.....

.....

.....

SEKİZİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyin ve Allah’a şükredin; eğer O’na kulluk ediyorsanız.”

(Bakara, 2/172)

Günün Hadisi

“İnsanlara teşekkür etmeyen, Allah’a da şükretmez.”

(Tirmizî, Birr, 35)

Günün Sorusu

Kazaya kalan ramazan oruçlarının belirli bir sürede tutulma zorunluluğu var mıdır?

Ramazan ayında tutulamayan veya başlanıp da bozulan oruçların kaza edilmesi gerekir. Kur’an-ı Kerim’de, “İçinizden hasta olan veya yolculukta bulunan, tutamadığı günlerin sayısını diğer günlerde tutar.” (Bakara, 2/184) buyurulmaktadır. Kaza oruçlarının peş peşe tutulması hakkında herhangi bir delil bulunmamaktadır. Bu oruçların, geciktirilmeksizin bir an önce tutulması uygun olur. Çünkü bu bir Allah hakkıdır. Kişi ne zaman öleceğini bilemez. Ramazan orucunun kazası, oruç tutmanın haram olduğu günler dışında her zaman yapılabilir. Hz. Peygamber (sas), iki vakitte oruç tutulmayacağını bildirmiştir ki birisi Ramazan Bayramı’nın birinci günü, diğeri Kurban Bayramı günleridir. (Buhârî, Savm, 66-67)

Günün Duası

“Hamd, çocuk edinmeyen, mülkte ortağı olmayan, zillet ve acizliğin gerektirdiği bir yardımcıya ihtiyacı bulunmayan Allah’a mahsustur.”

(İsrâ, 17/111)

Günün Tesbihatı

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Hasbünallâhü ve ni’me’l-vekîl

(Allah bize yeter, O ne güzel vekildir.)

Ramazan Şükür Ayıdır.

Şükretmek ne güzel bir kelime, her renkte her dilde. Özde bulunan, gönüllere sakinlik ve coşkuyu aynı sesle hissettiren bir cevherdir, kıymet bilene...

Şükür nedir bilir misin ey dilim?

Hayretler içinde bak gökyüzüne, âlemlere. Dermanın kalırsa incele toprağı, oradan çıkanları incele. Tohumların yarıp çıkması mı toprağı, koca ağaçların sabrı ile meyveye durması mı? Hangisine baksan şükür demeden durabilirsin?

Şükür nedir bilir misin ey bedenim?

Parmaklarındaki çizgilere, kulakların, gözlerin ve ağzın vücuttaki bulunduğu yere bir bak. Dini büken, eğilip kalkmana imkân veren mekanizmayı düşün. Düşün ki teşekkürün adı namaz, tadı huşu olsun. Acizliğini hissederek terbiye olsun bedeninin, adı oruç olsun.

ŞÜKÜR AMA NE İLE?

Dil ile: Nimeti vereni anmak, onu övmek ve bu konuda dil ile yapılabilecek her türlü övgüyü ifade etmekle olur. Yüce Allah, Hz. Muhammed (sas) aracılığıyla tüm insanlara şöyle seslenmiştir:

“Rabbinin lütuflarını şükranla an.” (Duhâ, 93/11)

Kalp ile: Kalp ile nimeti vereni tanımak ve onu tasdik etmektir. İçten gelen bir bağlılık ve teslimiyetle nimeti verenin büyüklüğünü kabul etmek şükürün kalpten gelen boyutudur.

Fiil ile: Allah'ın verdiği nimetleri O'nun emir ve yasaklarına uygun bir şekilde kullanmak, ibadetleri yerine getirmek, Allah'ın yasaklarından kaçınmak, ihtiyaç sahiplerine yardım etmek, iyilik yapmak ve Allah'ı zikretmek ile gerçekleşir.

İbrâhîm suresinin 7. ayetini anlamı ile birlikte oku. Neler hissettin?

.....

.....

.....

DOKUZUNCU GÜN

Günün Ayeti

“Ancak tövbe edenler, kendilerini düzeltenler ve gerçeği açıkça ifade edenler bunun dışındadır. İşte bunların tövbesini kabul edeceğim. Doğrusu ben tövbeleri çokça kabul eden ve rahmeti bol olanım.”

(Bakara, 2/160)

Günün Hadisi

“Günahtan tövbe etmek, günahı terk edip bir daha ona dönmemektir.”

(İbn Hanbel, I, 446)

Günün Sorusu

Cuma günleri oruç tutmanın hükmü nedir?

Sadece cuma günleri nafile oruç tutmak, tenzihen mekruh görülmüştür. Resûl-i Ekrem (sas), “Sizden hiç kimse cuma günü oruç tutmasın. Ancak bir gün önceden veya sonradan oruç tutuyorsa, bu takdirde cuma günü de oruç tutabilir.” (Ebû Dâvûd, Savm, 50) buyurmuştur. Cuma günü kazaya kalan farz veya adak gibi vacip bir oruç tutmakta sakınca bulunmamaktadır. Cuma günü nafile oruç tutmak isteyenlerin, bir gün önce veya sonrasında da oruç tutması uygun olur. Oruç tutmak için özellikle cuma gününü seçmenin mekruh oluşu, bugünün Müslümanların haf-talık bayram günü kabul edilmesindendir.

Günün Duası

“Rabbimiz! Biz iman ettik; bizi affet, bize acı! Sen merhametlilerin en üstünüsün.”

(Mü’minûn, 23/109)

Günün Tesbihatı

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ
الْقَيُّومُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ

Estağfirullâh el-azîm ellezî lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyûm ve etûbü ileyh

(Azamet sahibi olan Azîm, kendisinden başka ilah olmayan, ezeli ve ebedî hayat sahibi olan Hayy ve her şeyi ayakta tutan Kayyûm olan Allah’tan mağfiret diliyor ve tövbe ediyorum.)

Ramazan Bağışlanma Ayıdır.

Her gün hata diyarlarından bin kere geçer, yanlış yolları güzergâh edinir, günah bataklığına elini verdikçe kolunu vermekten korkmazsın! Bilmelisin ki bu yolculuğun sonu, sürekli zikzak çizerek doğru yoldan uzaklaşmaya gider. O zaman al gönlünü önüne ve af iste Rabbinden.

Öyle affetsin ki seni hata diyarın hayâ mekânına, yanlış yolların, aşktan yanmışların karargâhına dönsün. Günah bataklığından Allah'ın ipine sarılarak kurtul, seni affetsin. Öyle kararlı ol ki rıza makamına yerleş hem affa hem bağışlanmaya mazhar ol. Öyle bir bağışlanma olsun ki anadan doğduğun gibi tertemiz... Cemâl ismi sende tecelli etsin. Kulluk makamında karar kıldırsın, cennet ile arandaki perdeyi ramazan ayı kaldırsın...

ALLAH'IN RAHMETİNDEN ÜMİT KESMEYİN

Aslen Habeşistanlı ve Kureyş eşrafından Cübeyr b. Mut'im'in kölesi olan Vahşi b. Harb, Uhud Savaşı'nda Hz. Peygamber'in amcası Hz. Hamza'yı mızrağını fırlatarak şehit etmişti. Bunun üzerine azat edildi ve Mekke'nin fethinde Taif'e kaçtı. Hz. Muhammed'in İslam'a girenleri affettiği bilgisi kendisine ulaşınca Müslüman olmak üzere Medine'ye gitti.

Vahşi, işlemiş olduğu suçun etkisindeydi ve günahkâr olduğunu düşünüyordu. Hz. Peygamber, *"Kim tövbe edip iyi davranışlarda bulunursa şüphesiz o kişi tövbesi kabul edilmiş olarak Allah'a döner."* (Furkân, 25/71) ayetini okudu. Bunun üzerine Vahşi, "Ey Allah'ın Resûlü! Ben neredeyse küfre denk bir günah işledim. Allah bunu da iyiliğe çevirir mi?" diye sordu. Allah Resûlü de, *"Allah, kendisine ortak koşulması dışında bütün günahları dilediği kimse için bağışlar."* (Nisâ, 4/116) ayetiyle cevap verdi. Kalbi bununla da tatmin olmayan Vahşi, "Burada Allah'ın dilediğini affedeceği bildiriliyor, beni bağışlamayı diler mi dilemez mi bilmiyorum." deyince, Hz. Peygamber, *"Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin, çünkü Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O çok bağışlayan, çok esirgeyendir."* (Zümer, 39/53) ayetini okuyarak Vahşi'nin bütün endişelerini giderdi, bunun ardından Vahşi, İslam'a girdi. (İbn Asâkir, LXII, 413)

Allah Teâlâ "Rahmetim gazabımı geçti." (Buhârî, Tevhid, 22) buyurmuştur. Bu söz sana ne hissettirdi?

.....

.....

.....

ONUNCU GÜN

Günün Ayeti

“Onlar (takva sahipleri) bollukta da darlıkta da Allah yolunda harcarlar, öfkelerini yenerler, insanları affederler. Allah işini güzel yapanları sever.”

(Âl-i İmrân, 3/134)

Günün Hadisi

“Bir adam Hz. Peygamber’e (sas) gelerek, Ey Allah’ın Resûlü! Hizmetçiyi (işlediği bir hatadan dolayı) kaç kez affedeyim?” diye sordu. Hz. Peygamber (sas) sustu. Ardından adam, “Ey Allah’ın Resûlü! Hizmetçiyi kaç kez affedeyim?” diye tekrar sordu. Resûlullah bu sefer şöyle buyurdu: “Her gün yetmiş kere.”

(Tirmizî, Birr, 31)

Günün Sorusu

Diş fırçalamak orucu bozar mı?

Boğaza su kaçırmadan ağız su ile çalkalamak orucu bozmadığı gibi diş fırçalamakla da oruç bozulmaz. Bununla birlikte, diş macununun veya suyun boğaza kaçması hâlinde oruç bozulur. Orucun bozulma ihtimali dikkate alınarak, dişlerin imsaktan önce ve iftardan sonra fırçalanması, oruçluyken fırçalanacaksa macun kullanılmaması uygun olur.

Günün Duası

“...Rabbimiz! Unutur veya yanılırsak bizi cezalandırma! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır yük yükleme! Üstesinden gelemeyeceğimiz şeyleri boynumuza borç kılma! Bizi bağışla, ayıplarımızı ört ve bize rahmetinle muamele buyur! Sen bizim sahibimiz ve yardımcımızsın; artık inkârcı topluluğa karşı bize yardım et!”

(Bakara, 2/286)

Günün Tesbihatı

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَاهْدِنِيْ وَارْزُقْنِيْ

Allâhümmağfir li verhamnî vehdinî ve'r-zuknî

(Allah'ım, beni bağışla, bana merhamet et, beni hidayete erdir ve bana hayırlı rızık ver.)

Ramazan Bağışlama Ayıdır.

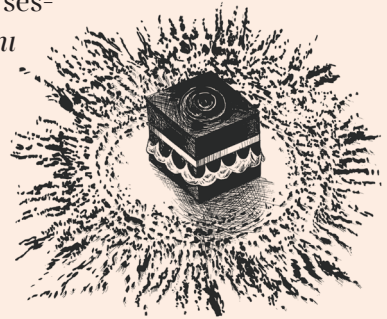
Ah kalbim, sen gönül bağında gölgelendirdin sevdiklerini. Sen ruhunun içinde sakladın fedakârlık incilerini. Yüreğinin dağlarında korudun, kolladın hayatına girenleri. Gün geldi, insan yine insanlığı gereğini yaptı ve senin sevgi cennetini yıkarak çıktı. Güven zırhını delerek kayboldu ortalıktan, yakarak ciğerini...

Ah kalbim şifa bulman gerekecek, Ebu Bekir'in akrabalarını affettiği gibi affedeceksin, Yusuf'un her şeye rağmen iyilik ve cömertlik merheminden süreceksin. Hz. Muhammed'in vefa kokusunu içine çekip affet buyruğu ile yükseleceksin. Kıymet bilmezleri, en kıymetlinin rızası için izi kalmayacak şekilde affedecek ve kin zincirlerinden kurtulup özgürleşeceksin. Küslük çöplüğünden, bağışlamanın şerefli makamına yükselecek ve affede affede, affedilmeyi ramazan ayının bereketiyle hak edeceksin.

MEKKE'NİN FETHİ

İslam ordusu Mekke'ye doğru yola koyulmuştu. Müslümanlar, birkaç küçük direniş dışında ciddi bir mukavemetle karşılaşmadan şehre girmeye muvaffak oldular. Resûlullah, başında siyah sarığı, devesinin üzerinde Fetih suresini okuyarak çok sevdiği hâlde ayrılmak zorunda bırakıldığı kutlu şehir Mekke'ye giriyordu. Bu sırada kendisine bahsettiği bu büyük fetih karşısında Rabbine karşı günlünde hissettiği derin saygının etkisiyle başını öne eğmekten kendini alamıyordu.

Nihayet Allah Resûlü kalabalık bir grupla Mescid-i Harâm'a ulaştı. Kâbe'yi tavaf edip iki rekât namaz kıldı. Bu arada bütün Mekke halkı Kâbe'nin etrafında toplanmış, merakla onu beklemekteydi. Tavafını bitiren Nebî, Kâbe kapısının eşiğinde durdu ve kapının sövelerini tuttu. Karşısında sıralanmış olan kalabalığa baktı. İnsanları İslam'a davet etmeye başladığı günden bu yana kendisine türlü eziyetler etmiş, canına ve malına kast etmiş olan Mekkelilerin hayatı, şimdi onun iki dudağı arasından çıkacak söze bağlıydı. Artık onlardan geçmişin hesabını sormasına ve intikam almasına hiçbir şey engel olamazdı. Şöyle seslendi onlara: *"Ey Kureyşliler, şimdi benden size nasıl davranacağımı bekliyorsunuz?"* Mekkeliler başlarını önlerine eğerek cevap verdiler: *"Senden iyilik bekliyoruz. Çünkü sen asil bir kardeş ve asil bir kardeş oğlusun."* Resûl-i Ekrem, *"O hâlde tıpkı Yusuf Peygamber gibi ben de, "Bugün size kınama yok. Allah sizi bağışlasın. O, merhametlilerin en merhametlisidir." diyorum."* dedi ve ekledi: *"Haydi gidin, hepimiz serbestsiniz."* (Hadislerle İslam c.3, syf 319-320)

Yukarıdaki kıssadan neler anladın?

.....

.....

.....

ON BİRİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Onlar ayakta dururken, otururken, yatarken hep Allah’ı anarlar; göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler (ve şöyle derler:) “Rabbimiz! Sen bunu boş yere yaratmadın, seni tenzih ve takdis ederiz. Bizi cehennem azabından koru!”

(Âl-i İmrân, 3/191)

Günün Hadisi

“...Dua, başa gelen ve henüz gelmeyen belaya karşı fayda sağlar. Öyleyse ey Allah’ın kulları, duaya sarılın!”

(Tirmizî, Deavât, 101)

Günün Sorusu

Üç ayların dindeki yeri ve bu aylarda oruç tutmanın hükmü nedir?

Halk arasında üç aylar diye bilinen recep, şaban ve ramazan ayları mübarek aylardır. Nitekim Hz. Peygamber, recep ayı girdiğinde “Allah’ım! Recep ve şabanı bize mübarek kıl ve bizi ramazana ulaştır.” (Ahmed b. Hanbel, Müsned, I, 259) diye dua etmiştir. Ramazan ayında oruç tutmak farzdır (Bakara, 2/184-185). Recep ve şaban aylarında ise Hz. Peygamber’in (sas) diğer aylara oranla daha fazla nafile oruç tuttuğu, ancak ramazanın dışında hiçbir ayın tamamını oruçlu geçirmediği hadis kaynaklarında yer almaktadır (Buhârî, Savm, 52-53; Müslim, Sıyâm, 173-79). Bu itibarla, recep ve şaban aylarının aralıksız olarak oruçlu geçirilmesinin dinî bir dayanağı yoktur. Kişi, sağlığı müsait olup güç yetirdiği takdirde bu aylarda dilediği kadar nafile oruç tutabilir.

Günün Duası

“...Rabbim! Bana tarafından temiz bir nesil ihsan eyle! Kuşkusuz sen duayı işitmektesin.”

(Âl-i İmrân, 3/38)

Günün Tesbihatı

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ الْهُدٰی وَالتَّقٰی وَالعَفَافَ
وَالعِغْنٰی

Allâhümme innî es’elüke’l-hüdâ ve’t-tükâ
ve’l-afâfe ve’l-gınâ

(Allah’ım! Senden hidayet, takva, iffet ve zenginlik isterim.)

Ramazan Zikir Ayıdır.

İnsan sevdiğini dilinden düşürebilir mi hiç? Onu andıkça anmak istemez mi? Gecesine gündüzüne onu da dâhil etmeyi arzu etmez mi? Eder elbette. Anmak, hatırlamak sevginin en güzel işareti. Ya Rabbi! Seni bütün benliğimizle sever, adını dilimizden ve kalbimizden düşürmeyiz. Biliriz ki sana uzak kalan, hiçbir şeye yakın duramaz ve bulamaz derdine درمان. Seni anmakla aydınlık sabahlara ulaşırız. Gecenin feyiz dolu derinliğine dalar, baktığımız her yerde kudretinin yansımalarını kuşanırız. Şu mübarek ramazan günlerinin kıymetini bildir bize, adını dilimizden düşürmeyecek bir feraseti lütfet kalbimize. *Sübhanallah!* Sende kusur, eksiklik ve noksan yoktur. *Elhamdülillah!* Sana iman etmek altın, elmas, zümrüt dolu hazinelere sahip olmaktan daha üstündür. *Allahuekber!* Tüm benliğimizle bilir, dilimizle ikrar ederiz ki Allah en büyüktür.

DUA EDELİM AMA NASIL?

Duanın kabul edilmesi için şu hususlara riayet edilmesi gerekir:

- Duadan önce tövbe ve istiğfar edilmelidir.
- Duaya Allah'a hamd, Peygambere salât-ü selâm ile başlanmalı; yine salât-ü selâm ve Allah'a hamd ile bitirilmelidir.
- Dua içten, tevazu ile ve yalvararak yapılmalıdır.
- Israrla dua edilmelidir.
- Umut ve korku içinde dua edilmelidir.
- Dua her zaman yapılabilirse de bazı vakitlerde yapılması daha makbul görülmüştür. Bu vakitlerden biri de seher vaktidir.

Allah Teâlâ “En güzel isimler Allah’ındır; bu güzel isimlerle O’na dua edin.” (A’raf, 7/180) buyurmaktadır? Dualarında esmaü’l-hüsna’dan hangi isimleri kullanıyorsunuz?

.....

.....

.....

ON İKİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Aile fertlerine namazı emret, kendin de bunda kararlı ol. Senden rızık istemiyoruz; asıl biz seni rızıklandırıyoruz. Mutlu gelecek, günahlardan sakınanların olacaktır.”

(Tâhâ, 20/132)

Günün Hadisi

Bir adam Hz. Peygamber’e (sas), “Amellerin/İbadetlerin en faziletlisi hangisidir?” diye sordu. Peygamber Efendimiz, “Vaktinde kılınan namazdır...” buyurdu.

(Buhârî, Tevhîd, 48)

Günün Sorusu

Oruçlu kimse hata ile ağızına su kaçırırsa orucu bozulur mu?

Orucun bozulması konusunda hata; abdest sırasında ağızını çalkalarken isteği dışında boğazına su kaçması örneğinde olduğu gibi, orucu bozan fiilin orucu bozma kastına dayalı olmayarak meydana gelmesidir. Orucu bozan fiilin hataen yapılması orucu bozar ve yalnızca kazayı gerektirir. Hataen boğaza su kaçması, oruçlu bulunduğu hatırdaki değilken meydana gelirse, unutarak yapılmış hükmünü alır ve oruç bozulmaz. Bir sahabe Resûlullah’a (sas), “Ey Allah’ın Resûlü! Oruçlu iken unutarak yiyip içtim. Orucum bozuldu mu?” diye sormuş. Resûlullah da (sas), “(Hayır bozulmadı) Allah seni yedirip içirdi.” (Ebû Dâvûd, Savm 39) cevabını vermiştir.

Günün Duası

“Rabbim! Beni ve soyumdan gelecek olanları namazı devamlı kılanlardan eyle; Rabbimiz, duamı kabul et. Rabbimiz! Hesap kurulacağı gün beni, anamı, babamı ve müminleri bağışla.”

(İbrâhîm, 14/40-41)

Günün Tesbihatı

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ

Yâ mukallibe'l-kulûb! Sebbit kalbî alâ dînik
(Ey kalpleri hâlden hâle çeviren Allah'ım!
Benim kalbimi dinin üzerine sabit kıl.)

Ramazan Buluşma Ayıdır.

Buluşmaların en güzelidir ramazan. Bir yılın çiçeği on bir ay, sultanına kavuşur. Yeryüzü ve insan da, göz nuru bu sultanın vesilesiyle sonsuz rahmete. Bereket damla damla düşer ramazan ayındaki günlerin her bir saniyesine. Allah'ım sen bizi ne çok sevdin, kullarına ramazan gibi sonsuz bir hazine verdin. Şükür sana iman eden kalbe, şükür baktığı her yerde seni gören göze. Bizi yoktan var ettin, varlığından haberdar ettin. Bizi kimsesiz bırakmadın dünyada. Bize rahmet ve bağışlanma dolu nice güzel günler ve geceler lütfettin. İftar ve sahurdur kalbimizi çocuk sesi gibi tertemiz sevinçlerle dolduran. Bu vesile ile sensin ilahi makamında buluşmayı nasip ederek bizi taçlandıran. Ah muradımız rızana kavuşmaktır, gerisi bize yalan. Şimdi kavuşsun kuru toprak yağmura, çimenlerin içinden zıplayarak gelen küçük bir kuzu anasına, ağırlı bir hasta dört gözle beklediği şifasına. Ve ramazan hediyesi olan bayrama...

İNSAN VE ORUÇ

*Oruç, ruhun sesi gelir her yıl...
Gümüş topuklarını dokundurur kalbimize
Vücut dönmeye başlar bir tapınağa kurban gibi
Yapılır örtülür uçurumları yakan dualardan
Ten ruhun avuçlarının içinde
Hilkat günlerinin yeniden oluşun terlerini döker
İnsan gecesini değiştirir gündüzüne erer
Bir mevsime döndürür zamanı hiç değişmeyen*

*İnsanın olma vaktidir bu erme fırsatı
Ruh emzirir anne gibi yeri, göğü, fecri
Yeni bir insan gelip nöbete duracaktır
Eskisi çürümüş bir heykel gibi devrildiğinden
Ey oruç, diriltici rüzgâr, İslam baharı
Es insan ruhuna inip yüce ilham dağından
Kevser içir, abıhayat boşalt kristal bardağından
Susamış ufuklara insan kalbinin ufuklarına*

(Sezai KARAKOÇ, Samanyolunda Ziyafet, Diriliş Yayınları, s.94)

Ramazanda nelere kavuşuruz?

.....

.....

.....

ON ÜÇÜNCÜ GÜN

Günün Ayeti

“Allah’a kulluk edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşına, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın. Allah kendini beğenen ve böbürlenip duran kimseyi asla sevmez.”

(Nisâ, 4/36)

Günün Hadisi

“Bir Müslüman öldüğünde, en yakın komşularından üç hane halkı kendisinin iyi bir insan olduğuna şahitlik ederlerse, Yüce Allah, ‘Bildikleri kadarıyla şahitlikte bulunan kullarımın şahitliğini kabul ettim ve kendi bildiklerimi de bağışladım.’ buyurur.”

(İbn Hanbel, II, 409)

Günün Sorusu

Kişinin çok sayıda kaza orucu varsa nasıl oruç tutmalıdır?

Ramazan orucunu tutmakla yükümlü olduğu hâlde tutmamış veya bir mazeretten dolayı tutmamış kimseler; öncelikle tutmadıkları bu oruçların sayısını belirlerler ve bu oruçlarını, oruç tutmanın yasak olduğu bayram günlerinin dışındaki günlerde kaza ederler. Tutulacak her kaza orucuna, “Üzerimde borç olan ilk orucun kazasına...” diye niyet edilmesi uygun olur. Kazaya kalan oruçların hesaplanması konusunda iki durum söz konusu olabilir: **a.** Kişi mükellef olduğundan beri hiç oruç tutmamış olabilir. Bu durumda ergenlikten itibaren geçen her yıl itibarı ile bir kameri ay hesabı ile ki, bu yirmi dokuz veya otuz gündür; ihtiyaten otuz gün tercih edilmesi uygundur, oruçlarını tutar. **b.** Kişi mükellef olduktan sonra bazı oruçları kazaya bırakmış olabilir. Bu durumda mümkün mertebe tutulmayan oruçların sayısı hesaplanıp gününe gün kaza edilir. Orucunu mazeretsiz olarak terk eden kimselerin kaza yanında tövbe ve istiğfar etmesi de gerekir.

Günün Duası

“Ey Rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik ver, öteki dünyada da iyilik ver; bizi cehennem azabından koru.”

(Bakara, 2/201)

Günün Tesbihatı

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

Allâhu lâ ilâhe illâ hüve'l hayyu'l kayyûm
(Allah, O'ndan başka ilah yoktur; diridir, her şeyin varlığı O'na bağlıdır.)

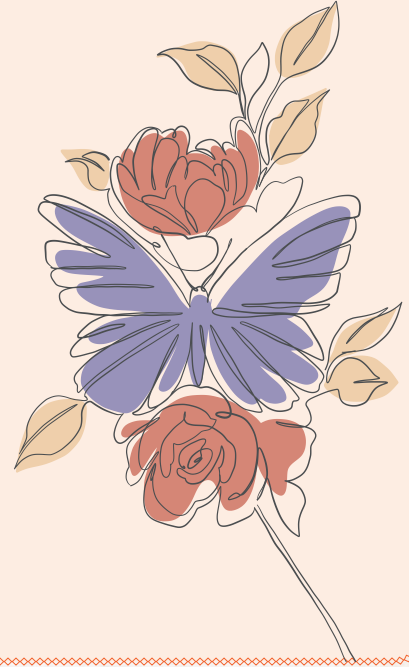
Ramazan Gözetme Ayıdır.

Korumak, kollamak ve himaye etmektir gözetmek. Komşumuzun hâlini sormak, yoksulun elinden tutmak, kimsesiz bir kişinin kimsesizliğini paylaşmak, bir yetimin başını okşamaktır. Gözetmek, paylaşmayı öğrenmek, verme konusunda alışkanlık kazanmak demektir. Gözetmek ama kimi? Şimdi kimler var bakalım bir etrafımıza? En yakınlarımıza... Yanımızda ve yakınımızda olanlara... Ailemizden sonra komşular değil midir en yakınımızda olanlar. Peki, maddi bir ihtiyacı olduğunda o ihtiyacını gidermek midir gözetmek? Ya da elimizdeki bir tabağı ikram etmek midir sadece? Yoksa hastalığını, sevincini, üzüntüsünü paylaşmak, hâlini hatırlarını sormak mıdır? Gelin bu ramazan vesile olsun ve niyet edelim gözetmeye. Bakalım etrafımıza, yanımızda ve yakınımızda olanlara...

SAĞIR KOMŞUNUN ZİYARETİ

Sağır bir adam komşusunun hasta olduğunu öğrendi. Kendi kendine şöyle düşündü: Komşumu ziyarete gideyim. Ama nasıl işiteceğim. Zaten hastaya belli şeyler sorulur, belli cevaplar alınır. Ben “Nasılsınız” derim. O da “İyi” der. “Ne yiyorsun” desem, bir yemek ismi söyler, ben de “Afiyet olsun.” derim. “Doktorlardan kim geliyor?” diye sorarım, bir doktor adı verir. Ben de “İyi doktordur.” derim, diye düşünür. Hastayı ziyarete gider. “Nasılsınız?” diye sorar. Hasta inleyerek: “Ölüyorum!” diye cevap verince sağır adam: “Oh oh, çok iyi.” diye karşılık verir. Sağır tekrar sorar: “Ne yiyorsunuz?” Hasta: “Zehir!” der. Sağır “Afiyet olsun.” diye karşılık verir. Sağır adam sormaya devam eder: “Tedavi için doktorlardan kim geliyor?” Hasta: “Azrail” der. Sağır: “Çok iyi” der. Ve evden ayrılır. Sağır komşuluk görevini yerine getirdiği için çok memnun ayrılır ev sahibi ise çok kızmıştır.

Mevlana kıssanın sonunda açıklar: “Sağırın hasta ziyaretinde bulunması, halisane duygular ve Allah’ın hoşnutluğunu kazanmak için değildi. Ayıp olmasın diye gitmişti ziyarete. O düşünce ile gittiği için, hem sevabını bulamadı hem de ziyareti hastanın canını sıktı. (Mevlânâ, Mesnevi Şerif)

“Sana komşu olanlara güzel davran ki Müslüman olasın.”
(İbn Mâce, Zühd, 2) hadisinden ne anlıyorsun?

.....

.....

.....

ON DÖRDÜNCÜ GÜN

Günün Ayeti

“Mallarını Allah yolunda harcayanların örneği, her başağında yüz tanenin bulunduğu yedi adet başak çıkaran bir tohum tanesi gibidir. Allah dilediğine katlayarak verir, Allah (zât ve sıfatlarında) sınırsızdır, her şeyi bilmektedir.”

(Bakara, 2/261)

Günün Hadisi

“Bir adam Hz. Peygamber’e (sas), ‘Ey Allah’ın Resûlü, hangi sadaka en faziletlidir?’ diye sordu. Hz. Peygamber, ‘Sağlıklı iken ve fakirlik endişesi ve zengin olma hırsı ile hareket ederken tasaddukta bulunabilmendir. (Sadaka vermeyi) can boğaza gelip de (son nefesini yaşadığın âna kadar) erteleme...”

(Buhârî, Vesâyâ, 7)

Günün Sorusu

Oruçlu iken kan vermek ve vücuda kan almak orucu bozar mı?

Ramazanda oruçlu iken kan verenin orucu bozulmaz. Vücuda kan almak ise beslenme, gıda alma kapsamına girdiği için orucu bozar.

Günün Duası

“... Ey Rabbim! Müslüman olarak canımı al ve beni iyi kulların arasına kat!...”

(Yûsuf, 12/101)

Günün Tesbihatı

اَللّٰهُمَّ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ رَبِّ الْعَرْشِ
الْعَظِيْمِ

Allâhümme rabbi's semâvâtî ve rabbi'l ardi
ve rabbi'l arşi'l azîm

(Allah'ım! Sen yeryüzü ve gökyüzünün
Rabbi ve büyük arşın Rabbisin.)

Ramazan Yardımlaşma Ayıdır.

Dünyanın imar ve inşasında Allah'ın şerefli bir görevle sorumlu kıldığı halifedir insan. Merhamet ve şefkat boyasını her yere nakış nakış işleyecek, bastığı yer yeşerecek, baktığı bahçelerde gül bitecek. Dokunduğu kalbe ilham verecek... Peki bu nasıl gerçekleşecek?

Öncelikle Allah'ın yarattıklarına merhamet ederek, varlıkta sevincine ortak olarak, yoklukta kederini paylaşarak... Yeri geldiğinde kardeşini kendi tokluğuna tercih ederek. Muhacir kardeşine yeri geldiğinde aşını vererek, ekmeğini bölerek. Yetimin başındaki her tele rahmet nazarı ile bakıp Nebî'den aldığı tebessümü ona hediye ederek. Yeri geldiğinde sıkıntısını derdini gönülden dinleyerek, elinden geleni yapma gayretini gösterip ensar olma şevki ile yanında yürüyerek. Verdiği sadaka ve zekâtın dışında tebessüm, güzel söz... İyiliğe dair her ne varsa en değerli kabul edip, Rabbin rızasındaki hikmeti, bu ramazan ayında da kardeşinin gülümsemesinden bilerek...

KONUŞAN BULUT

Zamanın birinde, bir adam çölde tek başına yolculuk yapıyormuş. Aniden gökyüzünden, “Filanın bahçesini sula!” diye bir ses işitmiş. Başını kaldırıp baktığında gökte sadece bir bulut görmüş. Evet, ses oradan geliyormuş. Adam hayretler içerisinde kalarak bulutu takip etmeye başlamış. Kara taşlık bir yere gelince bulut suyunu boşaltmış. Yağmur suları bir dereye toplanmış ve akmaya başlamış. Bu defa adam suyu takip etmiş ve önüne bir bahçe çıkmış. Bu bahçede bir adamın elinde kürekle suyu oraya buraya çevirerek bahçeyi suladığını görmüş. Bahçeyi sulayan adama yaklaşıp, “Arkadaş, adın ne?” diye sormuş. Bahçeyi sulayan adam yolcunun buluttan duyduğu ismi telaffuz ederek, “Adımı niçin soruyorsun?” demiş. O da, “Biraz önce yağmur yağdıran bulut vardı ya...” diyerek anlatmaya başlamış: “Ben, o buluta bir kişinin senin adını söyleyerek, “Filanın bahçesini sula!” dediğini işittim. Sonra da bulutu takip ederek buraya kadar geldim. Adını da onun için soruyorum. Sen hangi davranışın sebebiyle böyle bir ilahi ikrama nail oldun?” deyince bahçe sahibi, “Madem merak ediyorsun söyleyeyim. Şu gördüğün bahçe ürün verince oturup hesap yaparım. Ürünün üçte birini dağıtırım. Üçte birini çoluk çocuğumla yerim. Üçte birini de tohumluk yaparım. İşte benim yaptığım bundan ibarettir.” diye karşılık vermiş. (Müslim, Zühd, 45)

En son kime, ne zaman ve nasıl yardım ettin?

.....

.....

.....

ON BEŞİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Ey iman edenler! Siz kendinize bakın. Siz doğru yolda olunca sapan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah’adır. Artık O, size yaptıklarınızı bildirecektir.”
(Mâide, 5/105)

Günün Hadisi

“Kibre düşmeden ve israfa kaçmadan (dilediğiniz gibi) yiyin, sadaka verin/ harcayın ve giyin!”
(Nesâî, Zekât, 66)

Günün Sorusu

Kadınlar gebelik dönemlerinde oruç tutabilirler mi?

Ramazan orucunu tutmamak için geçerli mazeretlerden biri de gebelik veya çocuk emzirmektir. Gebe veya emzikli olan kadınlar, kendilerine yahut çocuklarına bir zarar gelmesinden korkmaları hâlinde oruç tutmayabilirler. Gebe veya emzikli kadınlar bir yönüyle hasta hükmünde oldukları gibi, onlara bu ruhsatı tanıyan hadisler de bulunmaktadır (Nesâî, Sıyâm, 51, 62; İbn Mâce, Sıyâm, 12). Kendisi dayanabilecek ve çocuk da etkilenmeyecek ise gebe ve çocuk emziren kadın oruç tutabilir. Bu konuda alanında uzman bir hekime danışılması uygun olur. Hamilelik ve çocuk emzirme gibi meşru sebeplerle oruç tutamayan kadınlar, tutamadıkları bu oruçlarını şartların elverişli olduğu başka zamanlarda kaza ederler.

Günün Duası

“Rabbimiz! Nurumuzu arttır eksiltme ve bizi bağışla. Şüphesiz senin her şeye gücün yeter.”

(Tahrîm, 66/8)

Günün Tesbihatı

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ
لَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Lâ ilâhe illallâhü vahdehû lâ şerîke leh lehü'l-
mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli
şey'in kadîr

(Allah'tan başka ilah yoktur; birdir, ortağı
yoktur. Mülk de O'nundur, hamd de
O'nundur. O, her şeye kadirdir.)

Ramazan Kanaatkârlık Ayıdır.

İlk başta ve ilk bakışta seni yaratanın hatırına kendinden razı olma hâlidir kanaat. Elinin, kolunun, yüzünün ve sair azalarının yaratanın hatırına kıymetini bilmektir. Sana bahşedilen anne babaya her şeyi hikmet ile verenin ikramı olarak bakmaktır. Verilen her türlü nimete “şükrederim” verilmeyenlere “hamdederim” diyebilmektir kanaat.

Beklenen yolcu, özlenen arzu lütfedilsin diye yalvaran kalbin, Latîf ismini yürekte hissetmesidir kanaat. Kurulan ramazan sofrasında, nimetlerin çeşidine, kalitesine bakmadan nimeti gören göz, ona uzanan el, yiyecek bir ağız ve hazmedecek bedeninin varlığını idrak etmektir kanaat. Rızık için düşerken yola, güç ve kudret verenin kadrini bilmektir kanaat.

Ey yüce gönüllere sığın, dar gönüllerde yer bulamayan kanaat! Tespihteki imame gibisin. Şükür, zikir, fikir, sabır gibi duyguların başını her dem sen çekersin.

ZENGİNLİK İSTEYEN GENCE PEYGAMBERİMİZİN DUASI

Tücip heyeti, hicretin dokuzuncu yılında Peygamber Efendimize (sas) gelmişti. Heyet on üç kişiden oluşuyordu ve beraberlerinde Allah'ın kendilerine farz kıldığı zekâtlarını da getirmişlerdi. Peygamber Efendimiz, onların gelişinden çok memnun oldu ve “Hoş geldiniz!” diyerek onlara ikramda bulundu. Aralarından bir genç “Allah’tan benim için bağışlanma, merhamet ve kalbime zenginlik vermesini dilemenizi istiyorum.” dedi.

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz şöyle dua etti: “Allah’ım! Onu bağışla, ona rahmet et ve zenginliğini kalbine yerleştir.”

Sonrasında gence de diğer heyet üyelerine verdiği gibi bir hediye verilmesini emretti. Heyet, memleketlerine geri döndü. Bir yıl sonra, Mina’da hac mevsiminde tekrar Peygamber Efendimizle karşılaştılar. Peygamberimiz, genç hakkında soru sordu: “Geçen sene sizinle gelen genç ne yapıyor?” Heyet üyeleri şöyle cevap verdiler: “Yâ Resûlallah! Allah’ın verdiği rızka ondan daha kanaatkâr birini görmedik.” Peygamber Efendimiz bu cevaba çok sevindi.

Kanaatkârlık, tutumluluk ve cimrilik arasında ne fark vardır?

.....

.....

.....

ON ALTINCI GÜN

Günün Ayeti

“Müminler ancak kardeşirler, öyleyse iki kardeşinizin arasını düzeltin, Allah’a itaatsizlikten sakının ki rahmetine mazhar olasınız.”

(Hucurât, 49/10)

Günün Hadisi

“Sizden biri, kendisi için istediğini (Müslüman) kardeşi için de istemedikçe (gerçek anlamda) iman etmiş olamaz.”

(Buhârî, Îmân, 7)

Günün Sorusu

Kusmak orucu bozar mı?

Miktarı ne olursa olsun kendiliğinden gelen kusuntu orucu bozmaz. Aynı şekilde mideden ansızın ağza yükselip tekrar mideye dönen şeyler de oruca zarar vermez. Kişinin kendi isteği ile ağız dolusu kusması hâlinde ise oruç bozulur. Hz. Peygamber (sas), “Oruçlu kimse kendisine hâkim olamayarak kusarsa ona kaza gerekmez. Her kim de kendi isteği ile kusarsa orucunu kaza etsin.” (Ebû Dâvûd, Savm, 32; Tirmizî, Savm, 25) buyurmuştur. Bununla birlikte, kustuğu için orucu bozuldu zannıyla yemeye içmeye devam eden kimsenin orucu bozulur. Böyle bir kimseye kefarete değil, gününe gün kaza gerekir.

Günün Duası

“...Ey Rabbimiz! Bizi ve bizden önceki iman etmiş kardeşlerimizi bağışla; kalplerimizde iman edenlere karşı kötü bir düşünce ve duyguya yer bırakma. Rabbimiz! Kuşkusuz sen çok şefkatlisin, çok merhametlisin.”

(Haşr, 59/10)

Günün Tesbihatı

اللَّهُمَّ اعْنِي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ
عِبَادَتِكَ

Allâhümme einnî alâ zikrike ve şükrike ve
hüsni ibâdetike

(Allah'ım! Seni zikretmek, nimetlerine
şükretmek ve sana en güzel biçimde ibadet
etmek konusunda bana yardım et.)

Ramazan Kardeşlik Ayıdır.

Küçük bir bebek olarak geliriz dünyaya. İpek saçlarımızı öper koklar sevdiklerimiz. Boyumuz uzar, yaşımız büyür. Dünyanın akışına dâhil oluruz, ümmetin içinde bir kul oluruz. Müslümanları birbirine kardeş ilan eder rahmet elçisi. Kan bağı aranmaz. Aynı Allah'a iman ediyor olmanın sevinci ve gücü kaplar tepeden turnağa hepimizi. Bir vücudun organları gibi birlikteyiz. Birimiz görse zarar, diğerinin de kalbi acıyla yanar. Böyle öğütler adı güzel, kendi güzel Muhammed Mustafa. Bir oluruz, birlikte oluruz camilerimizde. Bu kutlu buluşmanın gücü ve bereketi kuşattır bizi. Zulme boyun eğmeyiz kime yapılırsa yapılsın. Haksızlığa bilerek, isteyerek rıza göstermeyiz. Çoluk çocuk, yaşlı genç aynı iftar sofrasına oturunca biliriz ki hanelerimizin çatısı daha da sağlamlaşır. Hiç unutmayız. Evi olmayana evini, işi olmayana kesesini açtı ensar. Bir lokma bölündü ikiye de yine de herkese yetti. Beraber ve kardeş olmayı silinmez izlerle böyle öğretti Allah dostları ümmete. Rahmet yağsın ramazan ayının bu mübarek günlerinde, dünya durduka hepsinin ve hepimizin üzerine.

KİM DAHA ÇOK ALACAK?

Ensardan Cabir b. Abdullah (ra) anlatıyor: “Medineliler hurmalarını topladıklarında paylaşma esnasında iki küme yaparlar, bir küme daha çok, diğer küme daha az hurma koyarlardı. Az olan tarafa hurma dallarını koyarak o tarafı çok gösterirlerdi. Medineliler muhacir kardeşlerinin iki kümeden az olana talip olacaklarını, Medinelilere daha büyük kümeyi bırakacaklarını biliyorlardı. Muhacirlere: ‘Buyurun hangi kümeyi tercih ederseniz alın.’ derlerdi. Muhacirler de büyük kümenin ensara kalması için daha az görünen kümeyi aldıklarında büyük küme muhacirlere gitmiş olurdu. Hayber Fethi’ne kadar ensarın bu güzel tavrı aynen devam etti.”

Peygamberimiz (sas) Bahreyn arazisini parça parça ayırıp ashaba dağıtmak üzere önce ensarı davet etti. Ensar: “Ya Resûlallah! Muhacir kardeşlerimize aynı hisseyi vermedikçe biz bir şey almayız.” dediler. Allah Resûlü: “Ey ensar! Siz dünya malında başkalarını kendinize tercih ederek almıyorsanız Kevser havuzunun başında bana kavuşuncaya kadar sabredin.” (Buhari, Menakıbu'l-Ensar, 8)

İsâr kavramı ile ilgili neler biliyorsun?

.....

.....

.....

ON YEDİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı, akrabaya karşı cömert olmayı emreder; hayâsızlığı, kötülüğü ve zorbalığı yasaklar. İşte Allah, aklınızı başınıza alasınız diye size böyle öğüt veriyor.”

(Nahl, 16/90)

Günün Hadisi

“Her dinin (kendine özgü) bir ahlakı vardır; İslam ahlakı(nın özü) hayâdır.”

(İbn Mâce, Zühd, 17)

Günün Sorusu

Göz damlası orucu bozar mı?

Konunun uzmanlarından alınan bilgilere göre, göze damlatılan ilaç, miktar olarak çok az (1 mililitrenin 1/20'si olan 50 mikrolitre) olup bunun bir kısmı gözün kırılmasıyla dışarıya atılmakta, bir kısmı gözde, göz ile burun boşluğunu birleştiren kanallarda ve mukozasında mesamat (gözenekler) yolu ile emilerek vücuda alınmaktadır. Kaldı ki bu işlem yeme içme yani gıdalanma anlamı da taşımamaktadır. Dolayısıyla göz damlası orucu bozmaz.

Günün Duası

“Allah'ım! Senden hidayet, takva, iffet ve zenginlik dilerim.”

(Müslim, Zikir, 72)

Günün Tesbihatı

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ

Allâhümme salli alâ seyyidinâ
Muhammedin ve alâ ali seyyidinâ
Muhammed

(Allah'ım! Efendimiz Muhammed'e ve
Muhammed'in ümmetine rahmet eyle.)

Ramazan **Korunma** Ayıdır.

Bir kale gibidir ramazan. Girdiğinde içine güvende hissederiz kendimizi, güçleniriz, yenileniriz, korunuruz. Bu nedenle ramazan sadece bedenin değil, kalbin de orucu olmalıdır. Vücudu yemekten, içmekten sakındırmak kadar kalbi de sakındırmak gerekir bütün kötü düşüncelerden ve duygulardan. Bütün uzuvları da sakındırmak gerekir kötü davranışlardan. Ramazanda oruç ile birlikte kötü hislerden, fikirlerden temizlenen bu kalbe daha sonra yerleşir iffet ve hayâ. Bu iki kavram ne de güzel yakışır insanlara. Bu özellikler bir araya gelince bir insanda, mutlu olur hem ahirette hem de bu dünya da.

SENİN ORUCUN HANGİSİ?

İmam Gazâli orucu üç mertebeye ayırır:

Avam'ın Orucu: Bu kimseler için oruç, mide ve tenasül uzvunu şehvetlerden sakındırmaktır. Yani yemek, içmek ve cinsî münasebette bulunmaktan sakınmaktır.

Havass'ın Orucu: Bu kimseler için oruç, mide ve tenasül uzvunu şehvetten korumakla beraber kulak, göz, dil, el, ayak ve diğer azaları da günahlardan uzak tutmaktır.

Ahass'ul-Havass'ın Orucu: Bu kimseler için oruç, mide, tenasül uzvu, kulak, göz, dil, el, ayak ve diğer uzuvlar ile birlikte kalbi, dünyevî düşüncelerden tamamen arındırıp Allah'tan başka her şeyi kalpten uzaklaştırmaktır.

Peki senin orucun hangisi?

.....

.....

.....

ON SEKİZİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan, ikisinden birçok erkek ve kadın üretip yayan rabbinize itaatsizlikten sakının. Adını anarak birbirinizden dilek ve istekte bulunduğunuz Allah’a saygısızlıktan ve akrabalık haklarına riayetsizlikten de sakının. Şüphesiz Allah sizin üzerinizde gözetleyicidir.”

(Nisâ, 4/1)

Günün Hadisi

“Ben Rahman’ım, o (akrabalık bağlarının adı) da rahimdir. Ona kendi ismimden türeyen bir isim verdim. Onunla ilişkiyi sürdürenle ben de ilişkiyi sürdürür, onunla ilişkiyi kesenle ben de ilişkiyi keserim.”

(Ebû Dâvûd, Zekât, 45)

Günün Sorusu

Diş tedavisi yaptırmak orucu bozar mı?

Sırf diş tedavisi sebebi ile oruç bozulmaz. Tedavinin ağrısız gerçekleşmesi için yapılan enjeksiyonlar da beslenme amacı taşımadığı için orucu bozmazlar. Ancak tedavi sırasında yapılan başka işlemler sebebi ile mesela ağız su ile çalkalanırken boğaza su, kan veya tedavide kullanılan maddelerden biri kaçarsa oruç bozulur ve kaza edilmesi gerekir.

Günün Duası

“Rabbim! Bana ve anne babama lütfettiğin nimete şükretmeye, razı olacağın işleri yapmaya beni muvaffak kıl. Benden gelecek nesli hayırlı eyle. Dönüp kapına başvurdum ve ben şüphesiz sana boyun eğenlerdenim!”

(Ahkâf, 46/15)

Günün Tesbihatı

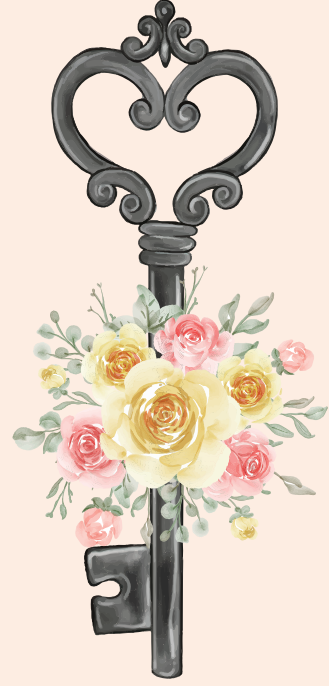
رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ رَبِّ تَمِّمْ بِالْخَيْرِ

Rabbi yessir velâ tuassir
Rabbi temmim bi'l-hayr

(Rabbim kolaylaştır, zorlaştırma,
Rabbim hayırla tamamla.)

Ramazan Muhabbet Ayıdır.

İnsan sevildiği ve anlaşıldığı yerde çiçek açar. İnsan doğal hâlini, berrak bir su gibi gösterebildiği, kendisini gizlemeden, yargılanma korkusu, eleştirilme endişesi hissetmeden var olabildiği her mekânda, gönül dostlarının yanında parladıkça parlar. İnsanın eşi, dostu, akrabası gönül bahçesinde açmış taze bir çiçektir, öyle olmalıdır. Zahmeti değil, rahmeti insanlar birbirlerinin gönüllerine taşımalıdır. Rabbimiz bunu ister bizden, Peygamberin şefkat dili bıkmadan usanmadan bunu söyler. Bir de şu var ki kendiliğinden olmaz muhabbet. Emek ister, gayret ister, ziyaret bekler. Bakılmayan her yeni eskir, sulanmayan her çiçek solar. İnsan ilişkileri de akraba bağları da elbet ihtimam ve özeni hak eder. Aramadan, sormadan, yardımına koşmadan, daralan gönülleri ferahlatmadan olmaz. İnsan insanda böyle çiçek açmaz, açamaz. Ey gönül kırıldıysan söyle, kırdıysan özür dile, dağılanı topla, savrulana getir bir araya. Nefsin başka başka şeyler söylese de aldanma ona. Şu mübarek günlerde gaflete düşüp sıla-i rahimi ihmal etme. Elinden dilinden sevgi damlasın, Peygamber huylu denilsin sana, ruhun muhabbetin temiz toprağında hiç solmayan çiçekler açsın.

Muhabbet bir anahtardır açar bâb-ı dili elbet.

Muhabbet manevi güldür kokar meclis olur cennet.

(Muhabbet bir anahtar gibidir. Gönül kapısını elbette açar.

Muhabbet manevi bir güldür, kokar ve meclisi cennete çevirir.)

Akrabalık hukukuna sıla-i rahim ismi verilmiştir. Allah Teâlâ ona “Kendi ismimden türeyen bir isim verdim.” (Ebû Dâvûd, Zekât, 45) demiştir? Allah’ın Rahman ismi ile bu isim arasında nasıl bir ilişki vardır?

.....

.....

.....

ON DOKUZUNCU GÜN

Günün Ayeti

“Sen elbette üstün bir ahlaka sahipsin.”

(Kalem, 68/4)

Günün Hadisi

“Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlak bakımından en güzel olanıdır.”

(Ebû Dâvûd, Sünnet, 15)

Günün Sorusu

Her gün hap kullanmak zorunda olan hastaların oruç tutmaları gerekir mi?

Hastalık, ramazanda oruç tutmamayı mübah kılan özürlerdendir. Bir kimsenin oruç tuttuğu takdirde hastalanacağı, hasta ise hastalığının artacağı tıbben veya tecrübe ile sabit olursa oruç tutmayabilir. İyi olunca da yalnız yediği günler sayısınca kaza etmesi gerekir. Ayet-i kerîmede “Sizden her kim hasta yahut yolcu olursa tutamadığı günler sayısınca diğer günlerde oruç tutar” (Bakara, 2/184) buyrulmuştur. Ömrü boyunca bu durumda hasta olan kişiler ise, her gün için bir fidye verirler. Yoksul ve muhtaç kişilerin fidye vermeleri de gerekmez. Zira dinimizde hiç kimse, gücünün üstünde bir sorumlulukla yükümlü tutulmamıştır.

Günün Duası

“...(Allah'ım!) Beni güzel ahlaka eriştir.
Senden başka güzel ahlaka eriştirecek
yoktur. Kötü ahlakı benden uzaklaştır.
Senden başka kötü ahlakı benden
uzaklaştıracak yoktur!..”

(Müslim, Müsâfirîn, 201)

Günün Tesbihatı

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ

Lâ ilâhe illallâhu'l melikü'l hakku'l mübîn
(Mülk sahibi, hak ve varlığı birliği apaçık
olan Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur.)

Ramazan Terbiye Ayıdır.

Ramazan bir okuldur. Bizler de bu okulun öğrencisi. Oruç ise bu okulun eğitimcisi, mürebbisi... Öğrenci olarak bizim ödevimiz bizlere misafir olmuş bu okulu iyi değerlendirip kendimizi terbiye edebilmeye çalışmak... Mürebbimize kulak verip onun söylediklerini iyi anlamak... Bu büyük mürebbi, ramazan okulunda bizleri sabırlı olmaya, şükretmeye, merhamete, muhabbet, tefekküre, yardımlaşmaya, birlik ve beraberliğe, zamanı iyi değerlendirmeye, susmaya davet etmekte... Bunları da belli bir düzen ve disiplin içinde bizlere sunmakta... Bizlere bir ayna tutmakta ve tutmuş olduğu aynada eksiklerimizi bize göstermekte. Eksiklerimizi tamamlamak, kendimizi eğitmek ise bizim ödevimiz... Mürebbimizin söylediklerini dinleyip bu ödevleri eksiksiz yaptığımızda bu okuldan iyi ahlaklı ve terbiye edilmiş olarak mezun olabileceğiz...

EDEP

Ahlakla yakından ilgili diğer bir kavram “edep”tir. “Ziyafete davet, iyi tutum, nezaket” gibi anlamlara gelen edep, başta insan ilişkileri olmak üzere kişinin bireysel ve toplumsal hayatını düzenleyen birtakım kurallardır. Edep, insanlarla ilişkilerinden ibadetlerine kadar müminin günlük hayatında her alanı kuşatan, böylece bireysel ve toplumsal hayatın bütün detaylarını tanzim eden bir işlev görür. Bu çerçevede yeme içme, giyim kuşam, yatıp kalkma, eve girip çıkma, büyük küçük

bütün insanlarla ilişkiler, konuşma, camiye gitme, namaz, oruç ve sadaka gibi her davranışın, her ibadetin adabı vardır. Mesela, her işe Allah'ın adını anarak başlamak, yemeği sağ elle ve önünden yemek, bir şey içtiğinde kabın içine solumamak, başkasının evine izinsiz girmemek, selamı yaymak, selama daha güzeli veya aynıyla karşılık vermek, küçüklere merhamet, büyüklere saygı göstermek, insanların kusurlarını araştıran değil, örten olmak, namazı huşu içerisinde kılmak, kötü söz ve fiilleri terk etmek, sadakayı başa kakmadan, gönül kırmadan temiz ve güzel şeylerden vermek bunlardan bazılarıdır. Bunların hepsi Müslüman'ın zihnini inşa ederek ona şahsiyet kazandıran davranışlardır. Edebe riayet etmek, nefsi terbiye edip ahlakı güzelleştirdiği gibi hem Allah'ın rızasını hem de toplumun sevgisi ve takdirini kazanmaya vesiledir. (Hadislerle İslam c. 3, s. 20)

Yunus Emre'nin “Girdim ilim meclisine, eyledim kıldım talep, dediler ilim geride, illa edep illa edep” sözü ne anlatıyor?

.....

.....

.....

YİRMİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Yine o iyi kullar, harcama yaptıkları zaman ne saçıp savururlar ne de cimrilik ederler; harcamaları bu ikisi arasında makul bir dengeye göre olur.”

(Furkân, 25/67)

Günün Hadisi

“Resûlullah (sas) itikâfa gireceği vakit, ramazanın son on gününün ilk gecesinden önceki sabah namazını kılar ve itikâf yerine girerdi.”

(Müslim, İ'tikâf, 6)

Günün Sorusu

Aşı olmak veya iğne yaptırmak orucu bozar mı?

Oruç; yemek, içmek, cinsel ilişki ve bunların kapsamına giren şeylerle bozulur. Bu sebeple, besin değeri taşımayan aşılardan orucu bozmaz. Tedavisi devam eden hastalar, sağlıklarına kavuşup tedavileri sona erinceye kadar oruçlarını erteleyebilirler. Bununla birlikte, ramazan ayında herkesle birlikte oruca devam etmeyi arzu ediyorlar ve oruç tutmalarına da başka bir engel bulunmuyorsa iğnelerini iftardan sonra yaptırmaları yerinde olur. Bu imkâna sahip olmayanlar, tedavi ve aşı amaçlı iğne yaptırabilirler. Ancak, oruçlu iken gıda ve vitamin iğneleri yaptıranların, ağızdan aşı alanların damardan serum ve kan verilenlerin orucu bozulur. Daha sonra bu oruç kaza edilir.

Günün Duası

“...Allah'ım! Huşu duymayan kalpten, doymayan nefisten, fayda vermeyen ilimden ve kabul olunmayan duadan sana sığınırım.”

(Nesâî, İstiâze, 13; Müslim, Zikir, 73)

Günün Tesbihatı

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

Allâhümme innî es elûke'l-afve ve'l-âfiyete
fî'd-dünyâ ve'l-âhirah

(Allah'ım! Dünyada ve ahirette senden af ve afiyet dilerim.)

Ramazan 'Uzlet Ayıdır.

Ey nefsim! Dur birazcık sen de. Günah ve hatalarla yüzleş. Hırs ve bencilliklerinle tanış hele. Perdelerini aç, ör duvarlarını kalbinin, her türlü kötülüğe. Hakikate ne kadar yakın olsa da duymayacak kadar sağırdır vicdan kulağım. Ah, kimselere gösteremediğim günah defterim. İçimde haykıran öze dönüş çağrısına bile bigâneyim.

Oysa rahmet sağanağı ramazan başladı. Mağfiret katreleri dökülüyor. Şimdi tefekkür zamanı. Uzaklaşma vakti hiçlikten. Az ye, az konuş, az uyu! Kadrini bil kaçırma bu anı.

Özüne dön, itikâf otağında yönel Rabbine! Sığınağın Sevr olsun. Biterken ömrün ikindisi, yola koyul! Umudun anahtarıyla aç kurtuluş kapısını. Ey nefsim sen de bayramı özlüyorsun!

İTİKÂF

Resûl-i Ekrem ramazanın son on gününde itikâfa girerdi. O bu âdetine vefatına kadar devam etmiştir. Sonra onun ardından hanımları itikâfa girmiştir.

Allah'a tam bir teslimiyet içerisinde ibadet ve taatte bulunmak amacıyla zamanının belirli bir kısmını ayırması ve bu esnada meşru bile olsa her türlü nefsani ve şehvî arzulardan uzak durması kişinin manen olgunlaşması için önemli vesilelerden biridir. Zorunlu ibadetlerin yanı sıra nafil ibadetler de bu konuda önem taşımakta, dinî duygu ve düşüncenin yoğun bir şekilde yaşandığı, mümkün olduğu ölçüde maddi ilgilerden uzaklaşarak Yüce Yaratıcı'ya yönelinen bir ortam insana derin bir manevî ufuk ve imkân sunmaktadır.

İtikâfın sahih olabilmesi için itikâfa giren kimsenin cünüplük, hayız ve nifas gibi hâllerden temizlenmiş bulunması ve itikâf için niyet etmesi şarttır. itikâfa giren kimsenin gücü yettiği kadar namaz kılması, Kur'an okuması, istiğfar etmesi, dua ve niyazda bulunması, kelime-i tevhid ve tekbir getirmesi, Allah'ın varlığı, birliği, kudreti hakkında düşünmeye dalması, gereksiz şeyler konuşmaması, başta Hz. Peygamber'in hayatına dair kitaplar olmak üzere dinî-ilmî eserler okuyarak vaktini değerlendirmesi müstehaptır. (DİA, İtikâf)

Hayatında hiç itikâfa girdin mi? Peygamberimiz itikâfa girmeyi neden tavsiye etmiş olabilir?

.....

.....

.....

YİRMİ BİRİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Senin yanında hak yola dönenlerle birlikte, sana buyurulduğu gibi dosdoğru ol! Siz de azıp sapmayın. Allah, yaptıklarınızı çok iyi görmektedir.”

(Hûd, 11/112)

Günün Hadisi

“Doğruluktan ayrılmayın. Çünkü doğruluk (insanı) iyiliğe, iyilik de cennete götürür. Kişi devamlı doğru söyler ve doğruluktan ayrılmazsa Allah katında “doğru/sıddık” olarak tescillenir...”

(Müslim, Birr, 105)

Günün Sorusu

Şevval orucunun hükmü nedir? Ramazanda tutulamayan oruçlar Şevval orucu niyetiyle tutulabilir mi?

Ramazandan sonra şevval ayında altı gün oruç tutmak müstehaptır. Hz. Peygamber (sas), “Kim ramazan orucunu tutar ve ona şevval ayından altı gün ilave ederse, sanki yılın bütününde oruç tutmuş gibi olur.” (Müslim, Sıyâm, 204; Tirmizî, Savm, 53; Ebû Dâvûd, Savm, 59) buyurmuştur. Bu oruç peş peşe tutulabileceği gibi ara verilerek de tutulabilir. Şevval ayında nafile olarak tutulan oruç, ramazanda tutulmayan oruçların yerine geçmez; yani ramazanda tutulmayan oruçların ayrıca kaza edilmesi farzdır. Bir oruçta hem kaza hem de nafile yerine niyet edilmesi geçerli olmadığından şevval ayında tutulan oruçta da bunlardan yalnız birine niyet etmek gerekir. Şevval ayında oruç tutulurken, ramazanda tutulamayan oruçların kazasına niyet edilirse bu oruçlar kaza orucu olur.

Günün Duası

“Ve şöyle niyaz et: ‘Rabbim! Girilecek yere doğrulukla girmemi, çıkılacak yerden de doğrulukla çıkmamı sağla, bana tarafından yardımcı bir güç ver!’”

(İsrâ, 17/80)

Günün Tesbihatı

سُبْحَانَ اللَّهِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ
اللَّهُ أَكْبَرُ

Sübhanallâh (Allah her türlü şeyden münezzehtir.)

Elhamdülillâh (Allah’a hamd olsun.)

Allahu ekber (Allah en yüce varlıktır.)

Ramazan Doğruluk Ayıdır.

“Hûd beni yaşlandırdı.” (Tirmizi, Tefsir, 56) demişti Sevgili Peygamberimiz. Peygamberliği boyunca eziyetlere uğramış, hakaretler işitmiş, yurdundan çıkmak zorunda kalmıştı. Ancak onu yaşlandıran bunlar olmamıştı. Ona bu sözü söylettiren Hûd suresindeki bir ayetti. Bu ayette Allah Teâlâ “Emrolunduğun gibi dosdoğru ol!” (Hûd, 11/112) buyurmaktaydı. Doğruluk bu kadar zor muydu da Allah Resûlü bu emrin ağırlığından yaşlandığını dile getirmişti.

Doğruluk; sözün öze uygun olması, tutum ve davranışların söylemle tutarlı olması demektir. Sadece sözün doğruluğu yeterli olmayıp özün doğruluğu da gerekli olunca en zor emir oluvermişti. Bu ayet Peygamberimizin şahsında bizlere, bütün insanlığa bir çağrıdır aslında. Bu ramazan bir başlangıç olsun özün sözle buluşmasına ve dosdoğru olmaya.

GÖRÜNEN HİLAL Mİ GERÇEKTEN!

Hiz. Ömer zamanında bir ramazan ayı ileri gelenlerden birkaç kişi ile tepeye çıktılar. Ta ki oruç ayının hilalini keşfetsinler. Birisi Ömer-ül Faruk’a “İşte hilal” dedi. Ömer gökte Ay’ı görmeyince dedi ki “O Ay senin hayalindendir. Bütün gökler görünürken öyleyse ben niçin parlak hilali görmem. Elini ıslatıp kaşını sıvazla. Ondan sonra hilale tekrar bak.” Adam kaşını ıslatıp bakınca “Ay görünmez oldu.” dedi. Ömer de dedi ki “Şüphesiz kaşlarından bir kıl sana yaydan atılan bir oktu. Zira eğri bir kıl yolunu kesti sen de Ay’ı gördüm davasına kalktın. Bir eğri kıl gökyüzünün perdesi olursa bütün parçaların eğri olunca hâlin gör nice olur. Her cüzünü doğrulara göre doğrult. Doğruluğun eşliğini vatan edin. Gerçi teraziyi terazi düzeltir ama eksik tartıya da o mani olur. Eğri gönüllerle tartılanın işi eksik, akli şaşkın olur. Yürü, kâfirlere karşı çok şiddetli ol.” (Mevlânâ, Mesnevî Şerif)

Dosdoğru olmak sende ne çağrıştırıyor?

.....

.....

.....

YİRMİ İKİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Biz geceyi ve gündüzü birer nişan olarak yarattık. Nitekim Rabbinizin nimetlerini arayasınız, ayrıca yılların sayısını ve hesabını bilesiniz diye gecenin nişanını siler, aydınlatıcı olarak gündüzün nişanını getiririz. İşte biz her şeyi açık açık anlattık.”

(İsrâ, 17/12)

Günün Hadisi

“İki nimet vardır ki insanların çoğu onlar (ı değerlendirme) hususunda aldanmıştır: Sağlık ve boş vakit.”

(Buhârî, Rikâk, 1)

Günün Sorusu

Ramazanda oruçluymken yolculuğa çıkan kimse, yolculuk sebebi ile orucunu bozarsa ne gerekir?

Ramazanda sefer mesafesi (en az 90 km.) bir yere gitmek için yola çıkacak olan kimse, gecenin oruca niyet etmeyebilir. Fakat niyet ettikten sonra gündüzün yolculuğa çıksa bu yolculuk esnasında meşru başka bir mazereti bulunmazsa orucunu bozmamalıdır. Başlanan bir ibadetin mazeret yoksa tamamlanması gerekir. Sefer bir mazeret olduğu için, eğer orucunu seferîliği başladıktan sonra bozarsa kendisine kefarete gerekmez, sadece kaza gerekir.

Günün Duası

“Ey Rabbim! Gerek bana gerekse anne babama verdiğin nimete şükretmeye ve hoşnut olacağın iyi işler yapmaya beni muvaffak kıl. Rahmetinle beni iyi kullarının arasına kat!”

(Neml, 27/19)

Günün Tesbihatı

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَى نَفْسِهِ
وَزِينَةَ عَرْشِهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ

Sübhânallâhi ve bi-hamdihî adede halkihî
ve rıdâ nefsihî ve zinete arşihî ve midâde
kelimâtih

(Mahlûkatı sayısınca, kendisinin hoşnut olacağı kadar, arşının ağırlığınca ve bitip tükenmeyen kelimeleri adedince ben Allah'ı uluhiyet makamına yakışmayan sıfatlardan tenzih eder ve O'na hamd ederim.)

Ramazan Sorumluluk Ayıdır.

Ramazan ayı manevi bir dönüşüm ile birlikte toplumsal, kültürel ve kişisel dönüşümün de adıdır. Sadece açlığa ve susuzluğa dayanmanın adı değil aynı zamanda kendimizi, ailemizi, çevremizi daha iyi anlamamızın, daha duyarlı olmamızın ve daha fazla sorumluluk almamızın adıdır.

İnsan hayatına yön veren, insanı amaçsız yaşamaktan kurtaran bir rehberdir sorumluluk. Bazen unutulur yerine getirilmesi gereken sorumluluklar. Hatırlamaya ve hatırlatmaya ihtiyaç duyulur... Sorumluluklar hatırlanıp ifa edildiğinde gönlü huzur ve saadet kaplar. Yerine getirilmediğinde gönlü bir huzursuzluk sarar. Hatırlama ve hatırlatma ayıdır ramazan... Kendimizi, ailemizi, çevremizi, akrabalarımızı, sorumluluklarımızı...

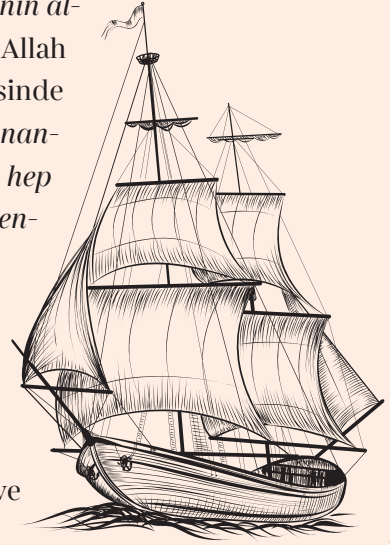
Var mısınız? Hatırlamaya ve hatırlatmaya...

PEYGAMBERİMİZ BİR MİSAL VERİYOR

Hz. Peygamber sorumluluk ile ilgili şu örneği vermiştir:

“Allah Teâlâ’nın koymuş olduğu sınırlara uygun yaşayanlar ile bu sınırları ihlal eden kimselerin durumu, bir gemiye binmiş, gemi içerisindeki yerleri kura ile belirlenmiş iki grup insanın durumuna benzer; Bunlardan bir kısmı geminin alt tarafında, bir kısmı da üst tarafında yolculuk etmeye hak kazanmıştır. Alt kattakiler (su ihtiyaçlarını karşılamak için) üsttekilerin yanına giderler. (Bir süre sonra) ‘(Sudan) nasibimizi almak için (geminin altından) bir delik açsak da yukarıdakileri rahatsız etmesek.’ derler.” Allah Resûlü, sözlerine bu gemide bulunan bütün insanların huzur içerisinde yaşamalarının yoluna işaret ederek devam etti: “Eğer yukarıda bulunanlar aşağıdakilerin isteklerini yapmalarına izin verirlerse gemidekiler hep birlikte helâk olur. Fakat onlara engel olurlarsa hem onlar hem de kendileri kurtulur.” (Buhârî, Şirket, 6)

Allah Resûlü’nün gemi hadisindeki benzetmesiyle insanlara aktardığı “sorumluluk bilinci”, esasında tüm varlıklardan farklı donanımına sahip olarak yaratılan insana has bir duygudur. Her Müslüman vaktini iyi değerlendirmeli, boş geçirmemeli, önce Allah’a karşı olan sorumluluklarını ardından beraber yaşadığı insanlara ve topluma karşı sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Sorumluluklarını aksattığını düşün. Neler olur?

.....

.....

.....

YİRMİ ÜÇÜNCÜ GÜN

Günün Ayeti

“Onlara ısınıp kaynaşasınız diye size kendi türünüzden eşler yaratıp aranızda sevgi ve şefkat duyguları yerleştirmesi de O’nun kanıtlarındandır. Doğrusu bunda iyi düşünen kimseler için dersler vardır.”

(Rûm, 30/21)

Günün Hadisi

“Lezzetleri yok edeni (yani ölümü) çok hatırlayın.”

(Nesâî, Cenâiz, 3)

Günün Sorusu

Şeker hastalarının uyguladıkları insülin iğnesi orucu bozar mı?

İğnenin orucu bozup bozmayacağı, kullanılış amacına göre değerlendirilebilir. Ağrı dindirmek, tedavi etmek, vücudun direncini artırmak, gıda vermek gibi amaçlarla enjeksiyon yapılmaktadır. Gıda ve keyif verici olmayan enjeksiyonlar, yemek ve içmek anlamına gelmediklerinden orucu bozmazlar. Ancak gıda ve/veya keyif verici enjeksiyonlar orucu bozar. Şeker hastalarının kullandıkları insülin iğnesi bu nitelikte olmadığı için orucu bozmaz. Diğer yandan ehil doktorların, oruç tutmasının sağlık açısından zararlı olacağı teşhisini koyduğu bir hasta ramazanda oruç tutmayabilir. Böyle bir kişi, eğer iyileşme ihtimali varsa orucunu daha sonra kaza etmek üzere bırakır; böyle bir ihtimal yoksa ramazan ayının her günü için birer fidye verir. İnsüline bağımlı olarak yaşayan hastaların da oruç tutmaları sağlıklarına zarar veriyorsa oruç tutmayabilirler. Tutamadıkları oruçlarının sayısınca her gün için bir fidye verirler.

Günün Duası

“Ey Rabbimiz! Sen, rahmetin ve ilminle her şeyi kuşattın. Tövbe edenleri ve yolundan gidenleri bağışla, onları cehennem azabından koru! Rabbimiz! Onları ve atalarından, eşlerinden ve nesillerinden olup da iyi yolda bulunanları kendilerine vadettiğin adn cennetlerine kabul buyur. Kuşkusuz sen sınırsız izzet ve hikmet sahibisin.”

(Mü’min, 40/7-8)

Günün Tesbihatı

اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ

Estağfirullâh el-azîm

(Şanı pek yüce olan Allah’tan beni bağışlamasını diliyorum.)

Ramazan Muhasebe Ayıdır.

Günler, haftalar ve aylar. Sıra sıra dizilir ve yılları tamamlar. Oysa dün gibi aklımızda daha değil mi biraz heyecan biraz korku hissederek okula başladığımız o ilk gün.

Kolay değil elbette, hayat hem yürünen yol hem sırtta taşınan ağır çanta. Bir yanda yükün var, bir yanda yürümen gereken bir yol! Ne yük iner sırttan ne de yolu yürümekten vazgeçer insan. Ve biliriz ki iyi gün de geçer kötü gün de. Sabah olur, sonra geceye döner zaman. Gece de vaktinden çok beklemez ki yerinde. Taze ve berrak bir aydınlığı tekrar çağırır kendi sırası geçince. Zaman akıp gider bir nehir gibi de, elbette boş durmaz yazıcı melekler de. Ne yaptıysan yazılır, iyi ya da kötü hanene. Kim zerre kadar bile olsa bir iyilik yaptıysa onun karşılığını, kim de zerre kadar bile olsa bir kötülük yaptıysa onun karşılığını elbette görür ilahi terazide. Ey insan, hakikati bir an bile unutma. Muhasebeni vakit geç olmadan yap bu dünyada. Ramazanın rahmet günlerini fırsat bil. Ve kavuş altından ırmaklar akan cennet bahçelerinde, Allah'ın gül yüzlü o güzel elçisiyle.

NEFSİN HESABA ÇEKİLMESİ

Veda Hutbesi'nde, mücahidi, "Allah'a itaat yolunda nefsiyle mücadele eden kişi" olarak tanımlayan (İbn Hanbel, VI, 22) Nebî (sas) "kişinin kendi istek ve arzularıyla mücadele etmesi" anlamını öne çıkararak cihada farklı bir boyut katmıştır.

Dinimizde nefsi kötülemek ve ezmek değil, tezkiye etmek ve arındırmak esastır. Nitekim nefsi tezkiye etmek de en basit ifadeyle çirkin huy ve davranışları terk edip, güzel huylara sahip olmaya çalışmaktır. Bunu başarabilmenin yolu nefsi sık sık hesaba çekmektir. Nitekim büyük sahabe Hz. Ömer şöyle demiştir: *"Hesaba çekilmeden önce kendini zi hesaba çekin, büyük hesap günü için kendinizi hazırlayın! Çünkü kıyamet gününde hesap, ancak dünyada iken kendisini hesaba çekenler için kolay olacaktır."* (Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 25) Allah yolunda cihadın esası da nefsi hesaba çekmektir. (Hadislerle İslam c.1, s. 307)

Bugün Allah için ne yaptın?

.....

.....

.....

YİRMİ DÖRDÜNCÜ GÜN

Günün Ayeti

De ki: “Cinlerden olsun insanlardan olsun, insanların kalplerine vesvese sokan sinsi şeytanın şerrinden insanların rabbine, insanların mâlik ve hâkimine, insanların mâbuduna sığınırım!”

(Nâs, 114/1-6)

Günün Hadisi

“Sizden herhangi birinize şeytan gelir ve ‘Şunu böyle kim yarattı? (Şunu) böyle kim yarattı?’ en sonunda, ‘Rabbini kim yarattı?’ diye sorar (ak sürekli vesvese verir). İşbu raddeye gelince o kişi derhâl (şeytandan) Allah’a sığınsın ve (vesvesesine) hemen son versin!”

(Buhârî, Bed’ü'l-halk, 11)

Günün Sorusu

Çalışanların iş verimini düşürmesi endişesiyle oruç tutmamaları caiz midir?

Ramazan orucu, ergenlik çağına ulaşmış ve akıl sağlığı yerinde her Müslüman’a farzdır. Mazeretsiz olarak oruç tutmayanlar büyük günah işlemiş olurlar. Zira Resûlullah (sas) şöyle buyurmuştur: “Bir kimse, Allah’ın tanıdığı bir ruhsat olmadan, ramazanda bir gün orucunu tutmazsa, bütün yılın orucu bile o günün yerini tutmaz.” (Ebû Dâvûd, Savm, 38; Buhârî, Savm, 29) Ailesinin rızkını temin etmek için ağır işlerde çalışmak zorunda olup da, oruç tutmaları sağlığına zarar verenlerin o günlerde oruç tutmayıp daha sonra kaza edebilecekleri, kaza etme imkânlarının olmaması durumunda ise her gün için bir fidye vermeleri şeklinde görüşler vardır. Ancak çok ağır olmayan günlük işlerde çalışmak orucu terk için özür sayılmaz. Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyrulur: “Öyle erkekler vardır ki, onları ne bir ticaret, ne bir alışveriş, Allah’ı anmaktan, namazı dosdoğru kılmaktan ve zekât vermekten alıkoyamaz. Onlar, dehşetinden kalplerin ve gözlerin ters döneceği günden korkarlar.” (Nûr, 24/37)

Günün Duası

“Rabbim! Şeytanların gizli kışkırtmalarından sana sığınırım. Onların yanımda bulunmalarından da sana sığınırım Rabbim!”

(Mü’minûn, 23/97-98)

Günün Tesbihatı

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

Eûzu bi kelimâtillâh-i-tâmmeti min şerri mâ halak

(Yarattığı şeylerin şerrinden Allah’ın tam olan kelimelerine sığınırım.)

Ramazan Arınma Ayıdır.

“Ramazan ayı gelince, cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincire vurulurlar.” (Nesâî, Sıyâm, 5) buyurmaktadır Peygamberimiz. Ramazan arınma ayıdır... Cennet kapılarının açıldığı, cehennem kapılarının kapatıldığı ve müminlere vesvese veren şeytanların bağlandığı, amaçlarına ulaşamadığı bir aydır...

Ramazan bir vesile olsun arınmaya... İtikadımızı bütün vesveselerden, şüphe ve tereddütten uzaklaştırarak arıtmaya... İbadetlerimizi ihlas ve samimiyetle yapıp riya ve gösterişten uzaklaştırmaya... Kalbimizi her türlü kötü düşüncelerden, duygulardan, huylardan, şeytanın telkininden beraate çıkarmaya...

El-Kuddüs...Her türlü eksiklikten ve kusurdan arınmış ve tertemiz olan Rabbimiz!... Bu isim sana aittir. En güzel isimler senindir... Ancak biliyoruz ki sen isimlerin ile yaratılmışlara tecelli eder ve dilediğini mukaddes kılarırsın. Bizleri de mukaddes eyle.

RAMAZAN ARINMAK DEMEKTİR

• Bir görüşe göre ramazan kelimesi güz mevsiminin başında yağıp yeryüzünü tozdan temizleyen yağmur anlamındaki “ramda” kelimesinden türemiştir. Bu yağmurun yeryüzünü yıkayıp temizlemesi gibi ramazan ayı da oruç tutanları günahlardan yıkayıp temizler.

• Bir görüşe göre de ramazan kelimesi güneşin şiddetinden taşların son derece kızması anlamındaki “ramada” kelimesinden türetilmiştir ve kızgın yerde yalın ayak yürümek sonucu yanmak demektir. Bu ayda Allah için oruç tutularak açlık ve susuzluk çekilir orucun harareti ile günahlar manen yakılır.

Hangi anlamdan gelirse gelsin ramazanda bir arınma ve temizlenme vardır!

Arınmak için ramazanın bize sunduğu fırsatlar nelerdir?

.....

.....

.....

YİRMİ BEŞİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“İman eden ve sâlih amel işleyenlere, kendileri için zemininden ırmaklar akan cennetler bulunduğu müjdesini ver. Onlara cennetteki meyvelerden biri rızık olarak her sunulduğunda, ‘Bu daha önce de bize rızık olarak verilendir.’ derler. O kendilerine, benzer şekilde verilmiştir. Ayrıca orada kendileri için tertemiz eşler de vardır ve orada onlar sonsuza kadar kalıcıdırlar.”

(Bakara, 2/25)

Günün Hadisi

“Üç şey öleni (mezara kadar) takip eder; ikisi geri döner, biri kalır. Ailesi, malı ve ameli onu takip eder. Ailesi ve malı geri döner, ameli kalır.”

(Müslim, Zühd, 5)

Günün Sorusu

Yıkanmak ve denize girmek orucu bozar mı?

Ağız ve burnundan su girip de sindirim organına ulaşmadıkça oruçlu kimsenin yıkanması, orucuna zarar vermez. Nitekim Hz. Âişe ve Ümmü Seleme, Hz. Peygamber’in (sas) ramazanda imsaktan sonra yıkandıklarını haber vermişlerdir (Buhârî, Savm, 25). Bu itibarla oruçlu kişi, ağız ve burundan mideye su kaçırmamak şartıyla yıkanabileceği gibi denize de girebilir. Fakat denize giren kimse, yüzme esnasında gelen dalgalar karşısında veya başka bir şekilde su yutabilir. Bu itibarla oruçlu iken denize girmekten kaçınmak daha ihtiyatlıdır.

Günün Duası

“Rabbim! Bana hikmet ver ve beni iyiler arasına kat. Arkadan gelecekler içinde iyilikle anılmayı bana nasip eyle! Beni, naîm cennetine girenlerden eyle!”

(Şuarâ, 26/83-85)

Günün Tesbihatı

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي
الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

Bismillâhillezî lâ yedurru meâ ismihi şey'un
fî'l ardi ve lâ fî's-semâi ve hüve's-semî'ul alîm

(İsmi sayesinde yerde ve gökte hiçbir şeyin zarar veremeyeceği Allah'ın adıyla. O her şeyi işitir ve bilir.)

Ramazan Rıza Ayıdır.

Allah Teâlâ “Ey huzur içinde olan nefis! Sen O’ndan razı, O da senden razı olarak Rabbine dön! İyi kullarımın arasına gir. Cennetime gir.” (Fecr, 89/27-30) buyurmaktadır. Kur’an-ı Kerim’de.

Rıza, hoşnut ve memnun olma durumu, kalben hoş görüp kabul etme, kolaylıkla benimseme, karşı koymama demektir. Bir yandan Allah’ın kulun hâli ve yaptıkları karşısında duyduğu hoşnutluktur. Bir yandan da kulun Allah’tan gelen her şeyi itiraz etmeden, sızlanmadan karşılaması, kabul etmesi durumudur. İşte ramazan bu iki hâli de birleştiren rıza ayıdır... Kul Allah’tan gelen emre boyun eğerek itiraz etmeden orucunu tutmakta, salih ameller işlemekte; Allah da kulunun bu yaptıkları karşısında hoşnutluğunu ve rızasını göstermekte.

HASBİLİK

Adamın biri, başka bir köyde yaşayan kardeşini ziyaret etmek için bir gün evinden çıktı, yola koyuldu. Derken Yüce Allah onun yoluna bir melek çıkardı. Melek, “Nereye gidiyorsun?” diye sordu. Adam, “Falancayı ziyarete.” diye cevapladı. Melek, “Yakının olduğu için mi?” diye sordu. Adam, “Hayır” deyince, melek, “Peki, ona bir iyilik borcun mu var?” diye sordu. Adam yine, “Hayır” dedi. Melek, “O hâlde ona niye gidiyorsun?” diye sorunca adam, “Ben onu, izzet ve celâl sahibi Allah için seviyorum da ondan.” diye cevap verdi. Bunun üzerine melek şöyle dedi: “Ben, o kişiyi Allah için sevmenden dolayı, izzet ve celâl sahibi Allah’ın da seni sevdiğini (bildirmek üzere) Allah’ın (cc) (gönderdiği) bir elçisiyim.” (İbn Hanbel, II, 509)

“Güzel davranışlarda dünyevî bir karşılık beklemeden, sadece Allah rızasını gözetmek.” manasına gelen hasbîlik, zor ve sıkıntılı durumlarda Allah’ın kendisine yardımcı olarak kâfi geleceğini bilmek, bu bilinçle gösterilen sabır karşılığında Allah’ın ecrini ummak demektir. Başka bir ifadeyle “hasbîlik”, her türlü şahsî çıkar ve menfaatten uzak durulması, her işin, gönüllü olarak ve yalnız Allah için, O’nun hoşnutluğunun elde edilmesi için yapılmasıdır. Buna göre gerçek anlamda hasbî olan bir mümin, Allah için en büyük fedakârlığı göstermeye hazırdır. (Hadislerle İslam, c.3, s. 161)

“Yüce Allah buyuruyor ki, ‘Oruç benim içindir. Onun mükâfatını ben veririm. (Çünkü oruç tutan kimse) nefsi arzularını, yemeyi ve içmeyi sadece benim için terk ediyor...”
(Buhârî, Tevhîd, 35) hadisi sana ne hissettirdi?

.....

.....

.....

YİRMİ ALTINCI GÜN

Günün Ayeti

“Kim de bir hata veya günah işler, sonra onu bir suçsuzun üzerine atarsa şüphesiz ağır bir iftira suçunu ve apaçık bir günahı yüklenmiş olur.”

(Nisâ, 4/112)

Günün Hadisi

“Resûlullah (sas), ‘Gıybet nedir biliyor musunuz?’ diye sordu. Sahabe, ‘Allah ve Resûlü daha iyi bilir!’ karşılığını verdiler. Resûlullah, ‘Kardeşini hoşlanmadığı bir şey ile anmandır.’ buyurdu. ‘Ya kardeşimde o söylediğim durum varsa ne dersin?’ diye sorulunca Resûlullah, ‘Söylediğin şey eğer onda varsa gıybet etmişsindir. Şayet yoksa ona iftira etmiş olursun.’ buyurdu.”

(Müslim, Birr, 70)

Günün Sorusu

Oruç tutacak gücü olduğu hâlde tutmayan bir kimse, bu oruçlarının fidyesini vererek oruç borcundan kurtulmuş olur mu?

Oruç için fidye verilmesi, oruç tutmaya gücü yetmeyen yaşlı kimseler ile iyileşme ümidi olmayan hastalar için geçerlidir. Hz. Peygamber (sas) ve sahabenin uygulaması, fidyeden bahseden ayetteki “oruç tutmakta zorluk çekenler.” (Bakara, 2/184) ifadesinin yalnızca oruç tutmamayı mübah kılan mazeretleri kapsadığı görülmektedir. Buna göre, oruç tutmaya gücü yettiği hâlde tutmayan veya geçici bir sebeple tutamayan kimseler hakkında fidye hükmü yoktur. Mazeretsiz oruç tutmayanların, tutmadıkları oruçları kaza etmeleri ve tövbe istiğfar etmeleri gerekir. Ayrıca, oruç tutmaya gücü yetmeyen yaşlılar ile iyileşme ümidi olmayan hastalar, fidye vermiş bile olsalar, ileride tutabilecek duruma gelirlerse tutamadıkları oruçları Hanefilere göre kaza etmeleri gerekir. Önceden verdikleri fidyeler oruç borcunu düşürmez.

Günün Duası

“Allah’ım! Haksızlık etmekten ve haksızlığa uğramaktan sana sığınırım.”

(Ebû Dâvûd, Vitir, 32)

Günün Tesbihatı

رَضِيتُ بِاللّٰهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ
صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَبِيًّا

Raditu billâhi rabben ve bi'l islâmî dînen ve bi muhammedin sallâllahû aleyhi ve selleme nebiyyen

(Rab olarak Allah’tan, din olarak İslam’dan, nebi olarak Muhammed’dan (sas) razı oldum.)

Ramazan Sükût Ayıdır.

Ey nefsim! Bil ki ben ayların en şereflişine kavuştum. O ayların sultanı, günahlardan beraatin anahtarı. Amellerimin kat kat sevabı, belki ruhumdaki değişim, kullukta yükselişim seninle. O yüzden beni bugüne kadar yöneten öfkeme bu ay dargınım. Arzu ve isteklerime kararlı ve sabırlı bir öğrenciyim. Gıybet eden dilime ramazan hilalini kement ettim. Kin hastalığına tutulan kalbime af şurubu, dua merhemi ve helallik ilacı ile şifa vermektir niyetim. İçimi kemiren her türlü kötülüğe, yüz çevirdim.

Dilimde Kur'an, gönlümde ihlas ile sükûnete erip iftarımı, ikram ve bereketle, gecemi teravihle süslemeye karar verdim. Benden gelmesi beklenen her türlü kötülük, gıybet ve boş sözlerle karşı gönülden niyet ettim: "İnni sâim", ben oruçluyum...

KONUŞMAK MI SUSMAK MI?

Ebû Bekir b. Ayyâş şöyle anlatıyor:

Bir defa Hind, Çin, Kısra ve Kayser hükümdarları bir yerde buluştular. Sohbet esnasında;

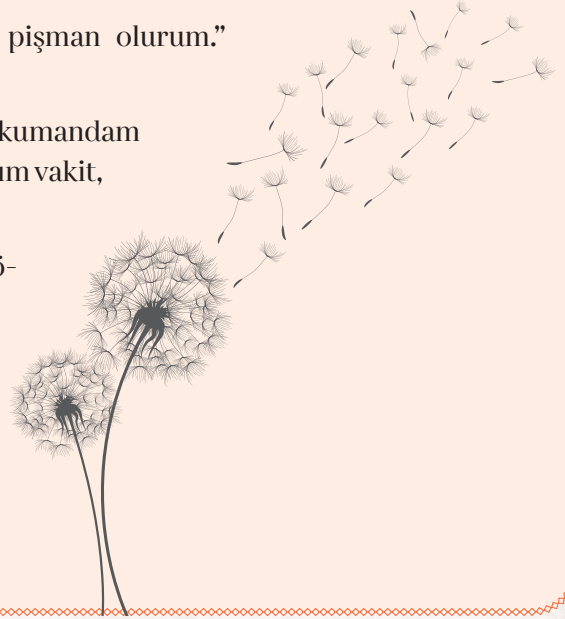
Birisi: "Ben konuşmadığıma değil, konuştuğuma pişman olurum." dedi.

Diğeri: "Ben bir söz söylediğim zaman, artık onu kumandam altına alamam; o beni idaresine alır. Fakat konuşmadığım vakit, o söz benim irademdedir." dedi.

Üçüncüsü: "Ben o konuşana şaşarım ki, sözü geri döneirse kendisine zarar verir; dönmezse bir kârı olmaz." dedi.

Dördüncüsü ise: "Konuşmayı reddetmek, söylediğimi reddetmekten daha kolaydır." demiştir.

(İmam Gazâli, Dil Belaları, Lisan Afetleri)

Sence susmak sessiz kalmak mı demektir? Ne zaman susmak ne zaman konuşmak gerekir?

.....

.....

.....

YİRMİ YEDİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“Biz onu (Kur’an’ı) Kadir Gecesi’nde indirdik. Bilir misin nedir Kadir Gecesi? Kadir Gecesi bin aydan hayırlıdır. O gece melekler ve ruh, Rablerinin izniyle her bir iş için iner dururlar. O gece tan yeri ağarıncaya kadar esenlik doludur.”

(Kadir, 97/1-5)

Günün Hadisi

“Her kim inanarak ve (sevabını Allah’tan) umarak Kadir Gecesi’ni ibadetle geçirirse geçmiş günahları bağışlanır.

(Buhârî, Savm, 6)

Günün Sorusu

Oruç fidyesi ne demektir?

Fidye, bazı ibadetlerin eda edilmemesi ya da edası sırasında birtakım kusurların işlenmesi hâlinde ödenen dinî-mali yükümlülüktür. İbadetlerle ilgili fidye, oruç ve hacda söz konusudur. İhtiyarlık ve şifa ümidi olmayan bir hastalık sebebiyle oruç tutamayan ve daha sonra da kaza etmesi mümkün olmayan kimse, oruç tutamadığı her güne karşılık bir fidye öder. Kur’an-ı Kerim’de, “Oruç tutmaya güç yetiremeyenler, bir fakir doyumu kadar fidye öder.” (Bakara, 2/184) buyurulmaktadır. Bir fidye miktarı, bir sadaka-i fıtır miktarıdır. Sadaka-i fıtır ise bir kişiyi bir gün için doyuracak yiyecek veya bunun para olarak karşılığıdır. Fidye vermek durumunda olan fakat buna maddi imkânı el vermeyen kimse Allah’tan af diler. Günler uzun olduğu için oruç tutamayan hasta ya da yaşlılar, kısa günlerde oruç tutabilirlerse tutamadıkları orucu kısa günlerde kaza etmeleri gerekir. Bu durumda olan kimselerin vermiş oldukları fidyeler sadaka sayılır. Oruç fidyeleri, ramazan ayının sonunda toptan verilebileceği gibi, ramazan ayı içinde günlük olarak veya ramazan ayı başında da verilebilir.

Günün Duası

“Allah’ım! Sen affedicisin, Kerîm’sin, affi seversin, beni affet.”

(Tirmizî, Deavât, 84)

Günün Tesbihatı

اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ عَفُوٌّ كَرِيْمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ
فَاعْفُ عَنِّيْ

Allâhümme inneke afuvvun, kerîmun,
tuhibbul afve, fa’fu annî

(Allah’ım! Sen affedicisin, Kerîm’sin, affi seversin, beni affet.)

Ramazan Bin Aydan Daha Hayırlı Geceyi İçinde Barındıran Aydır.

Denizler mürekkep olmalı, dünyanın tüm kalemleri tek tek seni yazmalı. Dağlar, taşlar dile gelmeli, bulutlar bile seni anlatmalı. Çiçek açmalı adının her bir harfi. Büyük küçük kim varsa sesiyle, sözüyle, kalbiyle baştan ayağa seninle dolmalı. Güneş senden almalı ışığını, yıldızlar sana özenerek parlamalı. Çiçekler tahmin etmeli eşsiz kokunu da öyle kokmalı. Gül, menekşe, yasemin, papatya... Ah hep sendeki güzelliği aramalı. Genç kızlar pencere önlerinde beyaz kumaşlara senin adını işlemeli. İnsan ne yapmalı, ne etmeli her sene ramazanda seni arayıp bulmalı. Ömrüne böyle böyle kıymet katmalı. Bir tarafta bin ay, bir tarafta bir gece. Öyle bir gece ki Kur'an inmeye başlamış içinde. Rahmet melekleri durmadan iner o gece yeryüzüne. Gökyüzü kadar geniştir merhamet o gece, insan eli boş çevrilmez. Bir adım atsan, karşılığını alırsın bin adım. Bir ömre bedeldir hanene yazılacak sevapların. İçinde senin olmadığın bin ayı ne yapalım? Kıymetini bilmeyen nefisle nereye varalım? Ramazan ayının içindeki eşsiz mücevher. Tut elimizden, Allah'ın rızasını kazanmanın yolunu bize göster. Seninle ömrümüz uzun olsun. Seni arayıp bulma gayreti olmayanın hâli nice olsun? Kadir Gecesi, ramazanın ipeklere sarılmış en kıymetli hediyesi.

KADİR GECESİ

Pas tutmaz güneşi bir daha getir, ey Kadir Gecesi!

Seni bulmak için bilen gönül, çöllere bile düşmek gerekseydi, düşerdi. Kutuplarda buzların altında, bin yıl kalıp almak gerekseydi, alırdı. Fakat sen, kendin geliyorsun. Seni bulmak için arınmış bir kalple aramak yetiyor. En saf bir merhamet gibi kendin geliyorsun.

Allah'tan bir bağış gibi, Peygamber'den bir armağan gibi, Kur'an'dan bir nefes gibi, sahabeden bir ses gibi, şehitlerden bir hatıra gibi, imam-lardan bir ilim gibi geliyorsun.

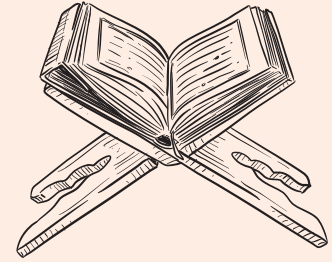
Kadir Gecesi bir değerlendiriş gecesi, bir karar gecesi ve bir hüküm gecesidir.

Belki bu gecedir, belki başka bir gece Kadir Gecesi.

Kur'an'ın övdüğü bir gecedir Kadir Gecesi.

Çünkü Kur'an'ın indiği gecedir Kadir Gecesi.

(Sezai KARAKOÇ, *Samanyolunda Ziyafet, Diriliş Yayınları, s. 64-65*)

Tek bir geceyi bin aydan daha hayırlı kılan şey neler olabilir?

.....

.....

.....

YİRMİ SEKİZİNCİ GÜN

Günün Ayeti

“O hâlde, kâfirlerin hoşuna gitmese de, siz dini Allah’a has kılarak O’na ibadet edin.”

(Mü’min, 40/14)

Günün Hadisi

“...Allah, ancak samimiyetle sadece kendisi için ve rızası gözetilerek yapılan ameli kabul eder.”

(Nesâî, Cihâd, 24)

Günün Sorusu

Fıtır sadakası nedir ve ne zaman verilir?

Halk arasında fitre diye bilinen fıtır sadakası (sadaka-i fıtır); insan olarak yaratılmanın ve ramazan orucunu tutup bayrama ulaşmanın bir şükrü olarak; dinen zengin olup ramazan ayının sonuna yetişen Müslüman’ın, belirli kimselere vermesi vacip olan bir sadakadır. Vacip oluşu, sünnetle sabittir. (Buhâri, Zekât, 70-78; Müslim, Zekât, 12-16; Ebû Dâvûd, Zekât, 18; İbn Mâce, Zekât, 21) Kişi, kendisinin ve küçük çocuklarının fitrelerini vermekle yükümlüdür. Fıtır sadakasının vacip olma zamanı ramazan bayramının birinci günü olmakla birlikte, bayramdan önce de verilebilir. Hatta bu daha faziletlidir. Bununla birlikte, bayram günü veya daha sonra da verilebilir. Ancak, bayram namazından önce verilmesi müstehap kabul edilmiştir. Fitreyi ramazanın ilk günlerinde vermek de caizdir. Fitrenin hedefi, bir fakirin içinde yaşadığı toplumun hayat standardına göre bir günlük yiyeceğinin karşılanması, böylece bayram sevincine iştirak etmesine katkıda bulunmaktır. Günümüzde fıtır sadakası miktarının belirlenmesinde, kişinin bir günlük (iki öğün) normal gıda ihtiyacını karşılayacak miktarın ölçü alınması daha uygundur.

Günün Duası

“...Allah’ım! Ey Rabbimiz ve her şeyin Rabbi! Beni ve ailemi dünya ve ahirette her an sana ihlasla bağlı kıl. Ey yücelik ve ikram sahibi!...”

(Ebû Dâvûd, Vitr, 25)

Günün Tesbihatı

حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Hasbiyallahü lâ ilâhe illâ hüve aleyhi tevekkeltü ve hüve rabbü'l arşı'l azîm

(Bana, Allah yeter (kâfidir), O’ndan başka ilah yoktur. Ben, Allah’a tevekkül ettim (güvendim). Ve O, azîm arşın Rabbidir.)

Ramazan Samimiyet Aıdır.

Samimiyete mekân aradık bir müddet. Samimiyet zamanını araştırdı uzmanlar. Sağa sola haberciler yollandı. Vaatlerde bulunuldu, servetler sunuldu. Sıdıramadık bir yere. Bir göze girmek istedi. Göz rüyalarda riya arıyordu, kabul etmedi. Kulak yalandan tıkadı kulağını, duymadı samimiyetin feryadını. Dil, süslü kelimelere kiraya verilmişti, yerim yok dedi. En sonunda bir de gönle uğramak istedi. Geleceğini haber alan gönül, kendindeki kibri, cimriliği ve bencilliği temizledi, arındı. Tertemiz olunca bir ramazan akşamı samimiyet iftara geldi, misafir oldu. Gönülün çabasını sevdi, öyle bir yerleşti ki göz, kulak ve dil, hepsi gönülün emrine girdi. Samimiyet, gönül cennete, etrafını da cennet bahçesine çevirdi.

MAĞARADAKİ ÜÇ KİŞİ

Bir gün, yolda ilerlerken yağmura yakalanan üç kişi, dağdaki bir mağaraya sığınır. Ancak yukarıdan yuvarlanan büyük bir kaya, mağaranın ağzını kapatır ve içeride mahsur kalırlar. Bu üç kişi, “Belki Allah, bu kayayı ortadan kaldırır.” diyerek daha önce Allah rızası için yaptıkları amelleri hatırlayıp onları vesile ederek dua etmeye karar verirler.

Birinci kişi bir defasında, akşam süt getirdiğinde anne ve babasını uyur bulmuş, onları uyandırmaya kıyamadığı için sabaha kadar sütü ellerinde beklemiştir. Çocukları o sırada süt beklemelerine rağmen, anne ve babasını öne alarak onlara öncelik tanımıştır. Bunun üzerine şu şekilde dua eder: “Allah’ım, şayet bunu senin rızan için yapmışsam, bu kayayı biraz arala.” Bu dua üzerine kaya biraz açılır.

İkinci kişi gençliğinde amcasının kızına büyük bir sevgi beslediğini, ancak onun bu sevgiyi reddettiğini anlatır. Kıtık yıllarında, maddi zorluk yaşayan amcasının kızı kendisinden yardım istemiştir. Bunun üzerine ona yüz altın vererek, kendisiyle beraber olmasını şart koşmuştur. Ancak amcasının kızı, Allah’tan korkmasını ve böyle bir fiilden uzak durmasını söyleyince, Allah rızasını düşünerek bu arzusunun vazgeçmiştir. Bu olayı hatırlayarak şu şekilde dua eder: “Allah’ım, eğer bu günahı senin rızan için vazgeçmişsem, içinde kaldığımız şu mağaradan bizi kurtar.” Bu dua üzerine kaya biraz daha açılır.

Üçüncü kişi bir zamanlar işçiler çalıştırdığını ve hepsinin ücretlerini tam olarak ödediğini belirtir. Ancak bir işçi, ödemesini almadan ayrılmıştır. Bu kişinin hakkını korumak için onun ücretini bir yatırıma dönüştürmüş ve bu yatırımla büyük bir servet elde etmiştir. Yıllar sonra işçi geri dönüp hakkını istediğinde, ona kazandığı tüm serveti teslim etmiştir. Bu dürüstlüğünü hatırlayarak şu şekilde dua eder: “Allah’ım, eğer bu hayır ve dürüstlüğümü senin rızan için yapmışsam, bu kaya parçası yüzünden düştüğümüz darlıktan bizi kurtar.”

Bu dua üzerine kaya tamamen açılır ve üç kişi mağaradan sağ salim çıkar.

Bir işi samimiyetle yaptığında sonucunda farklılıklar oluyor mu?

.....

.....

.....

YİRMİ DOKUZUNCU GÜN

Günün Ayeti

“Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı alaktan (asılıp tutunan zigottan) yaratmıştır. Oku! Kalemle (yazmayı) öğreten, (böylece) insana bilmediğini bildiren Rabbin sonsuz kerem sahibidir.”

(Alak, 96/1-5)

Günün Hadisi

“İnsan ölünce üç şey dışında ameli kesilir: Sadaka-i câriye (faydası kesintisiz sürüp giden sadaka), kendisinden faydalanan ilim ve kendisine dua eden hayırlı evlat.”

(Müslim, Vasiyyet, 14)

Günün Sorusu

Fıtır sadakası kimlere verilebilir, kimlere verilemez?

Fıtır sadakası, kişinin bakmakla yükümlü olmadığı yoksul Müslümanlara verilir. Bir kimse zekâtını, fıtır sadakasını ve fidyesini kendi usul ve fûruuna veremez. (Usul, bir kimsenin anası, babası, dede ve nineleri; fûruu ise çocukları, torunları ve onların çocuklarıdır.) Ayrıca eşler de birbirlerine zekât, fitre ve fidiye veremez. Hanefilere göre aşağıda sayılanlara fitre verilmez: **a)** Ana, baba, büyük ana ve büyük babalara, **b)** Oğul, oğlun çocukları, kız, kızın çocukları ve bunlardan doğan çocuklara, **c)** Eşine, **d)** Zengine yani asli ihtiyaçları dışında nisap miktarı mala sahip olan kişiye, **e)** Babası zengin olan ergen olmamış çocuğa. Bunların dışındaki kardeş, teyze, dayı, amca, hala ve onların çocukları, gelin, damat, kayınpeder ve kayınvalide gibi akrabalar zengin değilse kendilerine zekât, fitre ve fidiye verilebilir.

Günün Duası

“Rabbim! İlmimi arttır.”

(Tâhâ, 20/114)

Günün Tesbihatı

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْلَمْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ

Allahümme innî eslemtü vechî ileyke
(Allah'ım ben yüzümü sana teslim ettim.)

Ramazan İlim ve Bilişlenme Ayıdır.

“İlim için yola koyulan kimse, dönünceye kadar Allah yolundadır.” (Tirmizî, İlim, 2) buyurmuştur Peygamberimiz. İlme talip olana, bilgi arayışına çıkana melekler yardım eder ve kanat gererler. Bilgi peşinde koşmak, ilim yolunda olmak Allah yolunda olmaktır. Bu yol, öğrenmenin, keşfetmenin, bilmenin, bilişlenmenin yoludur... Bu yolculuğa bazen yorgunluk, bazen sıkıntı eşlik eder... Ancak uğrunda yorulmaya, sıkıntı çekmeye değer en anlamlı gayedir bilgi ve biliş. Ramazanda oruç ile açlığın ve sabrın kıymetini öğrenir insan. Kur'an-ı Kerim'i okuyup hayatına katmakla doğru yolu bulur. Zikirler, paylaşma ve yardımlaşma ile bilişlenme yolculuğunu zenginleştirir. Ramazan bir başlangıç noktasıdır. İlim, bilmek, öğrenmek ve bilişlenmek ise bir ömür boyu devam edecek bir yolculuk...

RIHLE

Hadis öğrenmek için yapılan yolculuklara rihle denilmektedir. Tek bir hadis öğrenmek için yolculuğa çıkan bir sürü kişi vardır.

Kays b. Kesir anlatıyor: Medine'den bir adam Dimaşk'ta bulunan Ebu'd-Derdâ'nın yanına geldi. (Medine-Dimaşk arası yaklaşık 1350 km) Ebu'd-Derdâ ona, “Kardeşim, seni buraya getiren nedir?” diye sordu. Adam, “Senin Resûlullah'tan (sas) naklettiğini öğrendiğim bir hadis.” cevabını verdi. “Herhangi bir ihtiyaç için gelmedin mi?” diye sordu. “Hayır” dedi. “Ticaret için de mi gelmedin?” diye sordu “Hayır” “Sadece o bir tek hadis-i şerifi öğrenmek için geldin, öyle mi? Ben Resûlullah'ın (sas) şöyle buyurduğunu işitmiştim: “Kim ilim için yola çıkarsa Allah ona cennete giden yolu kolaylaştırır. Melekler, hoşnutluklarından dolayı ilim talebesine kanatlarını serer. Sudaki balıklara varıncaya kadar yer ve gök ehli âlim kişinin bağışlanması için Allah'a yakarır. Âlimin, âbide (ibadet edene) üstünlüğü, (parlaklık, görünürlük ve güzellik bakımından) ayın diğer yıldızlara olan üstünlüğü gibidir. Kuşkusuz âlimler peygamberlerin vârisleridir. Peygamberler miras olarak ne altın ne de gümüş bırakmışlardır; onların bıraktıkları yegâne miras ilimdir. Dolayısıyla kim onu alırsa büyük bir pay almış olur.” (Tirmizî, İlim, 19)

“Peygamberler miras olarak ne altın ne de gümüş bırakmışlardır; onların bıraktıkları yegâne miras ilimdir. Dolayısıyla kim onu alırsa büyük bir pay almış olur.”
(Tirmizî, İlim, 19) hadis-i şerifinden ne anlıyorsunuz?

Not: Diyanet İşleri Başkanlığı olarak çocuk, genç, yetişkin, kadın, erkek, engelli vb. toplumun her kesimine Kur'an kursları ile hizmet sunmakta, ilim yolculuğunuzda sizlere eşlik etmekteyiz. Detaylar için bakınız.

OTUZUNCU GÜN

Günün Ayeti

“Hamd, gökleri ve yeri yaratan,
karanlıkları ve aydınlığı var eden Allah’a
mahsustur...”

(En’âm, 6/1)

Günün Hadisi

“Hz. Peygamber (sas) Medine’ye geldiğinde
halkın eğlence ile geçirdiği iki gün vardı.

Hz. Peygamber: ‘Bu iki gün(ün özelliği)
nedir?’ diye sordu. ‘Câhiliye Dönemi’nde o
günlerde eğlenirdik.’ dediler. Bunun üzerine
Resûlullah (sas) şöyle buyurdu: ‘Şüphesiz
Allah sizin için o günleri onlardan daha
hayırlı olan Kurban ve Fıtır (Ramazan)
bayramlarıyla değiştirdi.’”

(Ebû Dâvûd, Salât, 239)

Günün Sorusu

Bayram günlerinde oruç tutulur mu?

Bayram günleri, oruç tutmanın yasak olduğu günlerin başında gelir. Ramazan Bayramı’nın birinci gününde ve Kurban Bayramı’nın dört gününde oruç tutmak tahrîmen mekruhtur. Bugünlerde oruç tutmanın hoş karşılanmayıp yasaklanması, bayram günlerinin yeme, içme ve sevinç günleri olmasından dolayıdır. Ramazan Bayramı, bir ay boyunca Allah için tutulan orucun arkasından verilen bir “genel iftar ziyafeti” hükmündedir ve bu anlamından ötürü ona “fıtır bayramı (iftar bayramı)” denilmiştir. Ramazan Bayramı’nın ilk günü, bir aylık ramazan orucunun iftarı anlamına gelir. Böyle toplu iftar gününde oruçlu olmak, Allah’ın sembolik ziyafetine katılmamak anlamına gelir ki, bunun yakışsız bir davranış olduğu ortadadır. Allah için kurbanların kesildiği Kurban Bayramı günleri de ziyafet günleridir. Hz. Peygamber (sas), teşrik günlerinin yeme, içme ve Allah’ı anma günleri olduğunu belirtmiştir (Buhârî, Savm, 66-67; Ebû Dâvûd, Savm, 49).

Günün Duası

“...Ey Rabbimiz! Ancak sana dayandık,
içtenlikle yalnız sana yöneldik. Dönüş
de ancak sanadır. Ey Rabbimiz! Bizi,
inkâr edenlerin zulmüne uğratma.
Bizi bağışla. Ey Rabbimiz! Şüphesiz
sen mutlak güç sahibisin, hüküm ve
hikmet sahibisin.”

(Mümtehhine, 60/4-5)

Günün Tesbihatı

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ! بِرَحْمَتِكَ أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ
وَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ

Yâ hayyu yâ kayyûmu bi rahmetike eslih li
şe’ni kullehû ve lâ tek’ilni ilâ nefsi tarafete aynin

(Ey Hayy ve Kayyum (olan Allah’ım!)
rahmetinle yardım dilerim. Tüm işlerimi
düzelt ve beni göz açıp kapayıncaya kadar
dahi nefsimi terk etme.)

Ramazân Sevinç Ayıdır.

“...Müminin iki sevinci vardır: Birisi iftar vaktinde orucunu açtığı andaki sevinci, diğeri Rabbine kavuştuğu zaman orucunun (mükâfatından kaynaklanan) sevincidir.” (Müslim, Sıyâm, 163) buyurmuştur Efendimiz.

Oruç tutan müminler için sevinç ve huzur vaktidir iftar vakti. Bu vaktin girmesiyle birlikte Allah'ın rızası için açlığa, susuzluğa, oruca zarar verecek tutum ve davranışlara karşı sabreden ve yasaklardan uzak durmayı başaran ihlaslı gönüller için bütün bu yasaklar kalkar. Ve mümin sevinir... Bu sevinme bir gün değil oruç tuttuğu her günde gerçekleşir. Sevinme vakti Resûlullah'ın (sas), “Şüphesiz her iftar vaktinde Allah tarafından (cehennem ateşinden) azat edilenler vardır. Bu (azat etme işlemi ramazanda) her gece olur.” (İbn Mâce, Sıyâm, 2) sözleriyle ifade ettiği üzere, bağışlanma vaktidir. Ramazân paylaşmayı, yardımlaşmayı, birliği, beraberliği, huzuru ve sevinci bir arada toplayan mübarek bir aydır...

BAYRAM GÜNLERİ

Ramazanda tutulan oruçlarla hem bedenini hem de ruhunu arındıran, aç insanların hâlini anlayan ve onlara yardım edenler destek oldukları insanlarla beraber, el ele bayramın sevincini paylaşırlar ve birbirlerinden farksız oldukları anlayışını yaşatırlar. Bayramın hürmetine küsler barıştırılır, dargınların gönlü alınır, büyükler ziyaret edilir, akrabalık ve dostluk bağları tazelenir. Bu yönleriyle bayramlar, kardeşliğin gereğini yerine getirme anlarıdır. Böylece Peygamberimiz tarafından birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet ve şefkat gösterme hususunda bir insan bedenine benzetilen Müslüman toplumunda, herkes diğerlerinin ihtiyaçlarını hissetme ve giderme fırsatı bulur.

Bayramlarda eda edilen bayram namazlarına katılımın diğer namazlara oranla daha fazla olması da Müslüman toplumun fertlerinin bir araya gelmelerinin hoş bir yansıması olarak kabul edilmelidir. Modern hayat şartlarının birbirlerinden uzaklaştırdığı insanlar, bu vesileyle yılda iki defa bir araya gelmekte, kucaklaşmakta ve kaynaşmaktadır. Hasret giderilmekte, dargınlar barışmakta, yok yere birbirlerine sırt dönenler yeniden sarılmaktadırlar.

Bayramlar ile ilgili aklına ilk gelen hatıran nedir?

.....

.....

.....

RAMAZAN

Mukabele Takibi

1. CÜZ

2. CÜZ

3. CÜZ

4. CÜZ

5. CÜZ

6. CÜZ

7. CÜZ

8. CÜZ

9. CÜZ

10. CÜZ

11. CÜZ

12. CÜZ

13. CÜZ

14. CÜZ

15. CÜZ

16. CÜZ

17. CÜZ

18. CÜZ

19. CÜZ

20. CÜZ

21. CÜZ

22. CÜZ

23. CÜZ

24. CÜZ

25. CÜZ

26. CÜZ

27. CÜZ

28. CÜZ

29. CÜZ

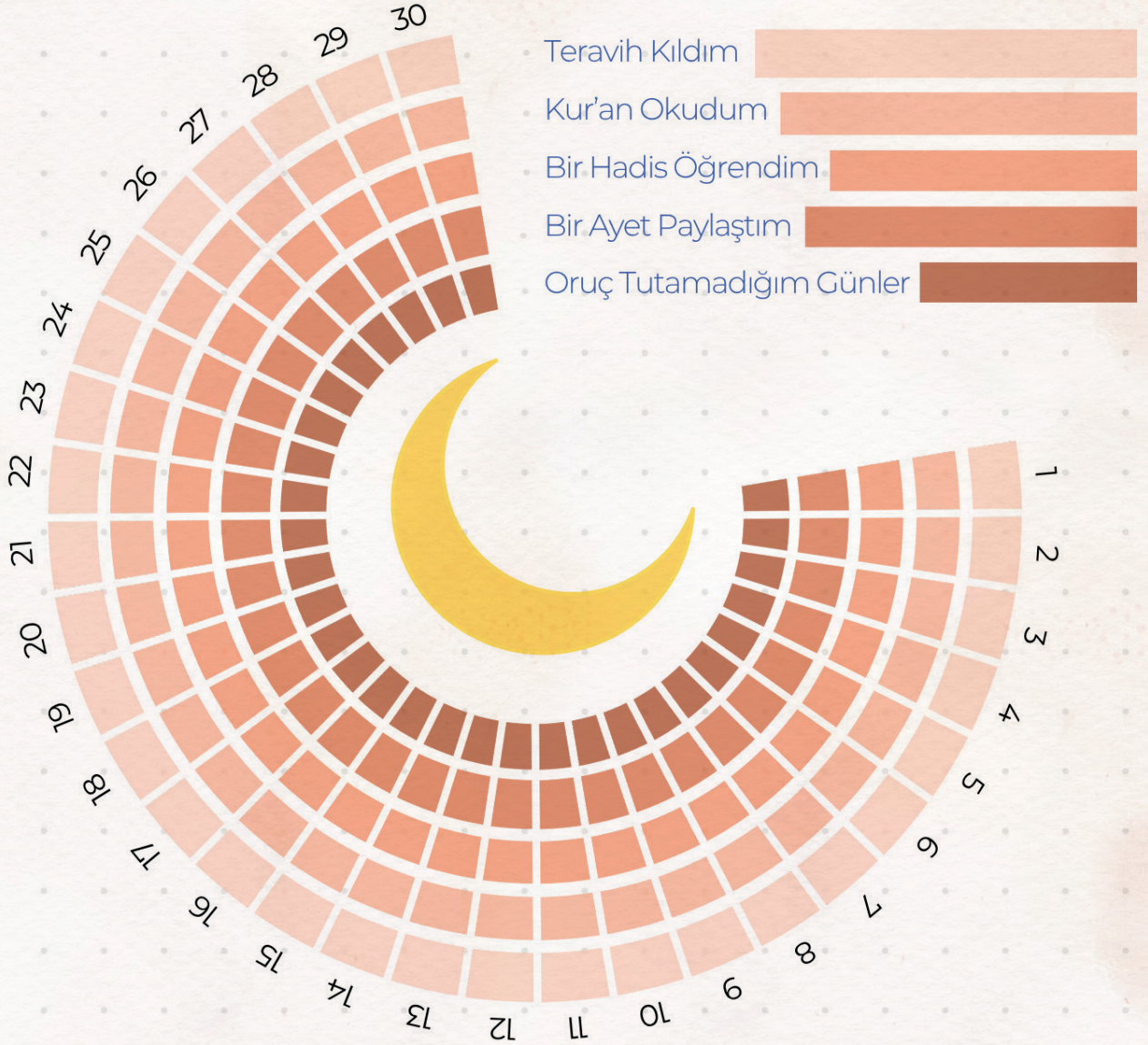
30. CÜZ

İnsan ancak
çabasının sonucunu
elde eder.
(Necm, 53/39)

RAMAZAN

Alışkanlık Takibi

Hiz. Âişe'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah'a (sas), "Allah katında amellerin en sevimlisi hangisidir?" diye soruldu. Resûlullah, "Az da olsa devamlı olanıdır." buyurdu.

(Müslim, Mûsâfirîn, 216)

Notlar

A series of horizontal dotted lines for writing notes, enclosed in a decorative orange border.

Notlar

A series of horizontal dotted lines for writing notes, enclosed within a decorative orange border.

Yetişkinler İçin
Ramazan
Günlüğü